

DARBININKAS

XLI NR. 89

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY GRUODIS - DEC. 18 D., 1956 M.

Administracija GLenmore 2-6916
Redakcija GLenmore 5-7281

10 CENTŲ

IŠ LIETUVOS PRANESAMA

Vyskupas Vincas Borisevičius esąs miręs, vysk. Teofilis Matulionis tebesigydo Birštone. Vysk. Pranas Ramanauskas, sugrąžintas taip pat iš Sibiro, yra Sveksnoje kaip misionierius. Sugrąžintiems kunigam iš Sibiro neleidžia eiti pareigų, netvirtina.

Kaune kunigų seminarijoje lierikių yra 69, iš jų 12 yra vilniečiai. Kandidatų buvo per 50, kai kurie norėjo įstoti į kunigų seminariją iš aukštųjų mokyklų. Bet negalima buvo visų priimti, kaip oficialiai sakoma, "vietų nebuvo".

LIETUVIAI VORKUTOJE

Paleisti vokiečiai pranešė, kad Vorkutos stovykloje sutikę du lietuvius gydytojus — Paltanavičių ir Garmų.

Vorkutoje Komi SSSR laikomi pabaltiečiai iki 1955 kovo nebuvo niekas gavę siuntinių iš laisvojo pasaulio. Daugelis pabaltiečių serga džiova.

PASITARIMAS SU LENKAIS

Lenkų iniciatyva gruodžio 3 buvo pasitarimas tarp lietuvių ir lenkų egziličių. Iš lenkų pusės dalyvavo A. Ciolkosz (iš Londono), B. Wierzbianski, B. Biega ir F. Gadomski. Jie atstovavo lenkų "Radai" Londone. Iš lietuvių pusės dalyvavo J. Kaminskis, V. Sidzikauskas ir A. Trimakas. Kitas toks informacinis pasitarimas numatomas sausio viduryje.

● **Lenkijos radijas** kaltino Vakarų informacijas, kad jos išpučia ir pramano neramus Lenkijoje.

Kas daryti su bolševikais?

NYT vedamajame rašo, kad anglai ir prancūzai su ironija stebi: kaip nutinka, kad Jungtinės Tautos sustabdė karą Egipte, bet negali sustabdyti Vengrijos kankinimo. Girdi, vienas iš atsakymų galis būti tas, kad anglai, prancūzai, žydai tai civilizuotos tautos, o rusai esą nepaliesi Vakarų kultūros. Dėl to jie iš visų nutarimų juokiasi ir tik Ameriką kaltina, kam ji kišasi į Vengrijos reikalus. Tai kas gi daryti, kad rusai išieiti iš Vengrijos? Kaip išlaisvinti pavergtas tautas be karo? Laikraštis išvedžioja, kad JT dar nepavartojo savo turimų galių: prekybos ir kreditų suvaržymo, išmetimo iš Jungtinių Tautų, kur reikalai spren-

VAKARŲ SAJUNGININKŲ LIKIMAS

Irakas buvo vienintelė arabų valstybė, kuri dalyvavo Anglijos suorganizuotame Bagdado pakte. Po karo su Egiptu Irakas pasijuto labiausiai boikotuojamas kitų arabų. O dar svarbiau — neteko keturių penktadalių pajamų iš naftos. Prarado kasdien po 700,000 dol. Priežastis — naftos vamzdžiai eina per Syriją, o Syrija susprogdino vamzdžius ir naftos sriubius. Jeigu ir norės juos sutaisyti, truksią bent pusmetį.

● **Turkija** / suinteresuota tiesti vamzdžius naftai iš Irako iki Viduržemio jūros, nes ligišioliniai vamzdžius per Syriją ten sugadino. Apskaitoma, gerai dirbant per dieną galima nutiesti 4 mylias vamzdžių. O viso reiktų 600 mylių.

Laukia Maskvos naujo žodžio

Sovietų partijos centro komitetas renkas šią savaitę. Kils pagrindinis klausimas: kokios politikos laikytis aki-vaizdoje kylančio nerimo sate-lytose ir pačioje Rusijoje. Ar tęsti toliau destalinizaciją ar grįžti atgal prie Stalino.

Buvo pranešta apie studentų viešą neklausumą partijai Maskvos ir Leningrado universitetuose. Buvo viešai pripažinta, kad jie pasidavę svetimos informacijos įtakai.

RUOŠIASI GRIEZTESNEI LINIJAI

Sovietų spauda prieš partijos centro komiteto posėdžius, kurie turėjo prasidėti pirmadienį, ruošė nuotaikas, kad Vakarai vėl atnaujina šaltąjį karą, pasiduodami Amerikos politikai. O Egiptas buvęs užpultas taip pat su Amerikos žinia.

AMERIKOS LĒKTUVAI VIRSUM SIBIRO?

Sovietai apkaltino Ameriką, kad trys Amerikos bombonešiai pereitą antradienį pažeidę Sovietų teritoriją prie Vladivostoko. Amerikos aviacijos vadovybė Tolimuose Rytuose pranešė, kad jai nežinomas tokis Amerikos lėktuvų tą dieną skridimas.

● **Sovietų "Pravda"** puolė Eisenhowerio kalbą dėl Sovietų smurto Vengrijoje. Nerado kitokių argumentų kaip tik tiek, kad Amerika persekioja negrus.

ANGLAM NEDUODA RAMYBĖS NĒ AIRIAI

Airijos pagrindžio armija vėl susprogdino anglų radijo siųstuvą ir užpuolė policijos būstinę. Kovai prieš airių pogrindžio vyrus pasiūta kariuomenė. Tai pereitą savaitės įvykis. Bet jie kartojasi nuo 1949, kada Airija išsikovojo iš Anglijos nepriklausomybę, tačiau 6 Airijos apskritys šiaurėje pasiliko prijungtos prie Anglijos. Airiai dėl jų ir kovoja.

RAKETA 650 MYLIŲ AUKŠTYJE

Armija išmėgino raketa, kuri pakilo iki 650 mylių aukščio. Ji nuskrido viso 3,300 mylių greitumu 15,000 per valandą. Buvo iššauta iš Floridos. Ankstesnė raketa buvo pasiekusi tik 240 mylių.

LAUKIA LENKIJOS LIKIMO

Vengrijoje komunistų kalbama, kad iki metų pabaigos Vengrijos santykiai su Sovietais gali būti sutvarkyti taip kaip Lenkijoje. Sovietų spauda pripažįsta, kad Vengrijos ūkis visai sugriautas.

Amerika baiminasi Sovietų karo

SPAUDOJ NEPASITENKINIMAS AMERIKOS PERDĒTU NEUTRALUMU

Nato konferencija, keturias dienas posėdžiavusi, penktadienį paskelbė savo išvadas. Jose pažymėtina tik baimė, kad pavergtuose kraštuose prasidėjęs judėjimas prieš sovietus gali privesti prie karo. Ypačiai pavojinga yra rytų Vokietijos padėtis.

Galimas sukilimas rytų Vokietijoje lengvai sugundytų vokiečius iš vakarų Vokietijos eiti į pagalbą. O tai išprovokotų sovietų agresiją prieš vakarų Vokietiją. Dėl to Nato konferencija penktadienį skubinos pasmerkti sovietų brutalią smurtą Vengrijoje, pabrėžti kiekvienos tautos teisę apsispręsti laisvais rinkimais, bet sykiu pasiskelbė, kad Nato valstybės nesims jėgos sateilitam išlaisvinti, tik varys propagandą ir sudarinės opini-ją prieš sovietų smurtą.

Vengrai pradeda partizaninį karą

Vengrijos pasipriešinimas, prasidėjęs spalio 23, žada būti ilgas. Šalia trumpai trunkančių pasipriešinimo priemonių, kaip demonstracijos ar streikai, stiprėja ilgo pasipriešinimo priemonė — partizaninė rezistencija.

Perėti savaitę Vengrijos gyvenimą suparaliziavę streikai silpsta. Pagausėjo žinios apie vengrų laisvės kovotojų ginkluotus susirėmimus su rusais. Minimas Miskole, prie Čekoslovakijos sienos šiaurėje, kur partizanai labiausiai pasireiškė. Jie išardė geležinkelį iš Karpatų Ukrainos į Vengriją. Nusileidė iš kalnų į Miskole sunaikino spaustuve, kuri

Nato virsta daugiau politine nei karine organizacija — jo generaliniu sekretorium išrinktas Belgijos užsienių reikalų ministr. Spaakas vietoj kario profesionalo anglo Lord Ismay.

leškodamas sovietų pasitikėjimo, Dulles susilaukia amerikiečių nepasitikėjimo

Dulles pareiškė po Nato konferencijos nuogaštavimas, kad Sovietai gali imtis karo priemonių: Dulles skubėjimas užtikrinti Sovietus, jog Amerika "niekad nesiekia įjungti rytų Europą į karines sąjungas" ir sukilusius satelitus laisvinti jėga, — daros koksytis ir santurijai vyriausybės linija palaikančiai spaudai NYT ir NYHT.

NYHT vedamajame klausia, ar tas viršūnių perdėtas atsakinėjimas nuo jėgos ir atominio karo baismų pūtimas

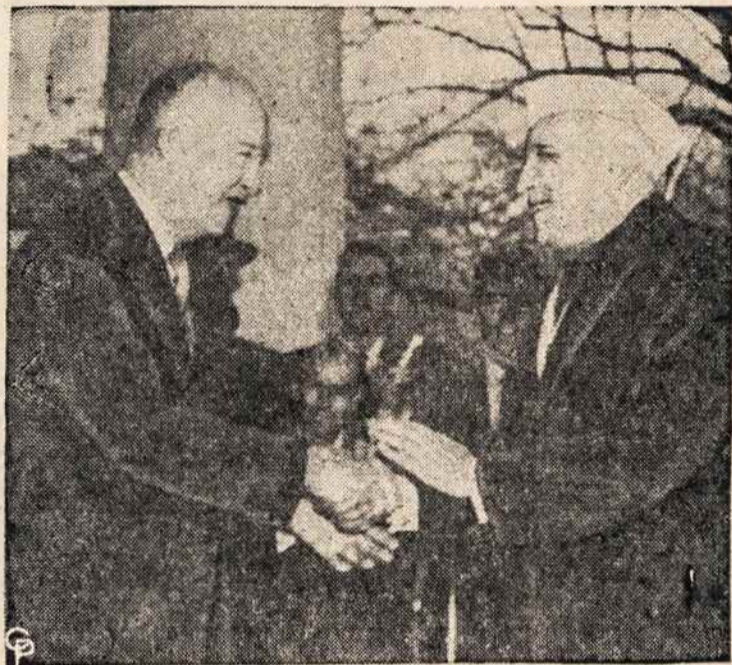
gaminu komunistinę propagandą.

Vengrijos laisvės kovotojai ginklų turi, nes trys ketvirtadaliai Vengrijos kariuomenės nuėję su jais. Taip pat esą sovietų kariuomenės pabėgėlių, kurie prisijungė prie partizanų. Anot bronų Alsopų (NYHT), vengrai panaudojo tą pačią kariavimo taktiką, kurią, Bulganas gysėsi, išradė sovietai ir sėkmingai vartojo Kinijoje, Korėjoje, Indokinijoje, dabar taiko Egipte. (Gen. Gruentheris vertino, kad prieš vieną partizaną Alžire reikia statyti 10 karių).

Tokis karas prasidėjo Vengrijoje.

neatneša naujų pavojų. Nors mes trokštame taikos, bet neturim ištikinti Sovietus, kad atominio karo baimė bus priversti priimti taiką bet kuria kaina.

O Dulles nuolatinis pabrėžimas vartoti tik "moralines priemones" susilaukia laikraščio pastabos, kad priešui, kuris nepripažįsta jokios moralės, vienintelis atsakymas į jo nusikaltimą tegali būti jėga.

PREZ. EISENHOWERIS sveikina atvykusį Indijos min. pirm. Jawaharlal Nehru.

Svečiuojasi Amerikoje "neutralieji"

Indijos min. pirm. Nehru lankėsi Londone ir gruodžio 16 atvyko pas prez. Eisenhowerį. Jis būsiąs politinis tarpininkas susiprasti su Egiptu dėl Sueso kanalo; jis noris prikaltėti Eisenhowerį užmegsti diplomatinis santykius su kom. Kinija; jis noris tarpininkauti ir tarp Sovietų bei

Amerikos, paremdamas sovietų siūlomą neutraliąją juostą tarp Sovietų ir Vakarų, pasidalinama įtakų sferom.

Nerru priimti sudarytas komitetas, kuriam vadovauja viceprez. Nixonas. Valst. sekr. Dulles atsidūrė šiuo kartu užpakalinėse eilėse.

MORALINIO SPAUDIMO POLITIKOS ILIUZIJA

Nebeslepama, kad dėl Amerikos užsienių politikos yra nesutarimo pačioje vyriausybėje. Kalbama apie dvejojus sparus. Vienas jų stengėsi statyti Amerikos bendradarbiavimą su Anglija bei Prancūzija. Kitas siekė Amerikos politiką labiau atremti į arabų pasaulį ir Azijos tautas.

Kai Dulles sirgo, jo pareigas ėjo Herbert Hooveris jr. Jis ir buvo stipriausias antrojo sparno rėškėjas. Jis turėjo ir Dulles pritarimo. Hooverio atleidimas iš valstybės departamento reiškia, kad jis pralaimėjo.

Europinių sąjungininkų simpatikai įstengė perkaltėti prezidentą, kad užsienių politikos vairo jis pats labiau imtųsi į rankas ir kad vienybė su europiniais sąjungininkais būtų atstatyta.

Amerikos politikos principus paskiausiai išdėstė viceprezidentas Nixonas, prieš išleidžiant Dulles į Paryžių, į Nato konferenciją. Dėl jų Nixonas tarėsi su pačiu Dulles ir su prezidentu. Jo pasakytos mintys yra tad sykiu ir prezidento nusistatymas.

"Mūsų linija — kalbėjo Nixonas — Jungt. Tautose buvo tiesi ir paprasta. Mes atmetėme vartojimą jėgos, nepateisintos apsigynimu ir JT pavedimu". Esą Anglija ir Prancūzija turi pasitraukti iš Egipto, net jeigu jos būtų įsitikinios, kad tai nesiderina su

Herbert Hooverio jr. pasitraukimo užkulisiuose

Jų valstybiniais interesais. Veik tuos pačius žodžius kalbėjo paskiau Nato konferencijoje Dulles, išskirdamas iš politinių priemonių karą ir tepripažindamas tik "moralinį spaudimą" ir ginčų sprendimą Jungt. Tautose.

Tačiau Nixonas pabrėžė Amerikos nusistatymą remti ūkiškai savo sąjungininkus Angliją ir Prancūzija, kurie dabar atsidūrė krizėje dėl naftos netekimo. Tačiau tai nereikią, pritarimo Anglijos Prancūzijos politikai.

Viduriniuose rytuose Nixonas pasisakė už valstybių išlaikymą ir jų nepriklausomybės pagerbimą. Amerika čia nori grąžinti Nasserui viską, ko jis yra netekęs ir Sueso kanalo padaryti priemamą visiems, nors ir Nasserio suverenumu.

Vengrijos reikalų "mūsų vienintelis ginklas — moralinis pasmerkimas", nes kitokia pagalba reikštų trečią pasaulinį karą.

Laimėdami kovą dėl Vengrijos — kalbėjo Nixonas — sovietai pralaimės kovą dėl pasaulio.

Su tokia politika rodėsi ir Dulles Nato konferencijoje. Tik jis labiau pabrėžė Amerikos nepriklausomybę nuo Naujo, nurodydamas pavyzdžiu Formozos gynimą, kur Ameri-

Egipte vėl prašneko ginklai

Egipte geras viltis sudrumstė nauji įvykiai — Egipto suorganizuoti partizanai pereitą savaitę apmėtė granatom ir apšaudė ne tik anglus bei prancūzus, bet gruodžio 15 pirmus ir JT dalinius — švedų ir norvegų karius. Pirmu kartu ta JT kariuomenė turėjo atsakyti sūviais. O gruodžio 16 diena egiptiečių užpulti anglai nukovė 25, sužeidė 100. Prasidėjo diplomatiniai protestai, vėl skundai į JT.

Tačiau tos diplomatinės priemonės neveikia Nasserio. Jis jaučiasi pralaimėjęs kovas, bet laimėjęs karą, nes JT patenkino daugumą Nasserio reikalavimų: privertė anglus, prancūzus, izraelitus kraustyti iš Egipto be jokių sąlygų; pripažino teisę Egiptui nuspręsti, kur turi būti JT karinės jėgos ir kaip įgai jos gali pasilikti; atidėti derybas dėl ilgamečio susitarimo Sueso kanalo ir Izraelio reikalų, atidė-

ti kanalo valymo darbus, iki išsikraustys svetimos kariuomenės. JT komisaras kanalo valymo darbam Anglijai padarė dar vieną akibrokštą — sutikdamas priimti Anglijos laisvos valymo darbam, bet be igulų, nes taip reikalavo Nasseris. Tai jau sukėlė anglų diplomatinį protestą.

JT susikūrė tokią padėtį Egipte, kad JT jėgos išmes iš Egipto Nasserio priešus, o paskui bus pačios išmestos, kada panorės Nasseris. Partizanai tą akciją jau pradėjo.

Ko norėtų Amerika iš Indijos

Derybose su Indijos min. pirm. Nehru Amerika suinteresuota susilaukti Nehru tarpininkavimo, kad Amerika daugiau atramos rastų tarp Azijos neutralių valstybių. Anglai sako, kad Nehru tarpininkavimą Amerika gali nupirkti tik pripažindama kom. Kiniją, priimdama ją į JT, atiduodama jai Formozą.

Nehru pasitarimuose pas Eisenhowerį jo ūkyje Dulles nedalyvaus.

KVIEČIA IR TITĄ?

Prez. Eisenhoweris pakvietęs į svečius ir Jugoslavijos Titą, kuris seniai to norėjęs, bet lig šiol nebuvo kviečiamas. Duota suprasti, kad Titas dabar galės gauti ir karinės paramos, ypač Titui rūpimų sprausminių lėktuvų. Kai neseniai jam buvo lėktuvai atsakyti, buvo smarkiai perpykęs. Jugoslavijai Amerika jau yra davusi nuo karo pabaigos daugiau kaip vieną milijardą dol., jų pusė buvo skirta ginklam.

● **Amerikoje užsieniečiai** ateinančių mėn. turi pranešti imigracijos įstaigai savo adresus. Nepranešęs gali būti baudžiamas 200 dol. ar mėnesiu kalėjimo. užsieniečių dabar esą 2,750,000.

● **Ukrainos partizanai** nuleido per paskutinį mėnesį kelis sovietų karinius traukinius, einančius į Vengriją. Simtai ukrainiečių suimta.

ka nesijaučia reikalinga atsklausti Nato nuomonės.

Kuo remiama tokia Amerikos "taikos", "moralinio spaudimo" politika? Ar tik tuo, kad Amerika bijosi trečio karo?

"Die Tat" laikraščio korespondentas iš Washingtono tvirtina, kad prezidento politiniai patarėjai jam išaiškino, jog

Sovietuose eina irimas iš vidaus. Kišimasis iš šalies esąs šitą irimą labiau pristabdytu, negu pagreitintu.

Dėl to Amerikos spaudoje taip daug norima ir laukiama žinių apie tikrą ar tariamą neramumą pačių Sovietų viduje. Bet Amerika turi rodytis jiems "neutrali".

Šitie patarėjai taip pat iškineja, kad

Amerika turi susiprasti su Sovietais, priimdama seną idėją — neutralią juostą abipus geležinės uždangos.

Amerika turinti atitraukti savo kariuomenę iki Reino, o Sovietai savo kariuomenę atitrauks iš rytų Vokietijos ir kai kurių satelitų. Dabar stengiamasi pripažinti ir prie minties, kad Vokietijos sąjungimas ir neutralizavimas, Maskvos siūlomas, nebūtų toks nepriimtinas.

Tokios mintys apie valstybės departamentą ir Baltuosius Rūmus brandnamos. Bėt jos turi ir savo priešų.

Sudužusio laisvės laivo nuolauža

Darbininko pereiname nr. buvo sutrauktas Leslie Balogh Bain pasakojimas, kaip jis susitiko su kardinolu Mindszenty Budapešte jo slėptuveje, kur jis laukė Amerikos atsakymo, ar jam bus duotas azylis. Gavęs teigiamą atsakymą, Mindszenty tik spejo dingti už atstovybės durų, ir tuo laiku jį jo slėptuvę išiveržė komunistų saugumo agentai.

Amerikos ministeris Walles nusivedė kardinolą į savo įstaigos antrą aukštą. Ten savo bute ministeris padėdė kardinolui kambarį, kurio kampe buvo plyta — tai kardinolo virtuvė, odinė kušetė — tai kardinolo miegamasis ir ministerio stalas — tai bus kardinolo altorius mišiom laikyti ir darbui dirbti.

RYTOJAUS DIENA BUVOME PANIKOJE

Buvo kalbama, kad sovietų tankai yra pakėliui į Amerikos atstovybę ir norės išgauti Mindszenty. Greitosiom buvo sudarytas planas, kaip elgtis. Kai tik prisistatys sovietų kariuomenės pareigūnas, turės pasirodyti pro atstovybės duris neginkluotais Amerikos marinas ir pasakyti pro durų geležinius virbus, kad tai Amerikos nuosavybė ir niekas neturi teisės čia įeiti. Spaudos atstovai užsimaskavo savo foto kameras, pasiryžę fotografuoti, kaip sovietai mėgins įsiveržti į Amerikos atstovybę.

"Pasakiau kardinolui, kokis yra pavojus. Kardinolas pareiškė, kad jeigu padėtis yra tokia, tai jis pats pasiduos, jis negali sutikti, kad Amerikos atstovybę ištikti tokis pavojus. Skaitydami su tuo, kad pakliuvęs į sovietų rankas, vargiai išliks gyvas, kardinolas raminosi, tardamas: "Mirus kardinolas gal bus jįm pavojingesnis nei gyvas Vengrijos primas".

Dar nebaigus Mindszenty žodžio, du tankai įriedėjo į aikštę. Sulaukę kvapą, sekėme pro nuleistas užuolaidas, kas bus toliau. Tačiau sovietai rodėsi nesuinteresuoti atstovybe. Po kurio laiko tankai pasi-

MAČIAU KARDINOLĄ IR KALBĖJAU (2)

traukė be jokio incidento.

Artimiausiom dienom žurnalistui Bain išaiškėjo, kad jis turi skubiai išvykti iš Budapešto. Jis skubėjo dėl to išsikalbėti su kardinolu apie jo pergyvenimus suėmimo, tardymo, teismo metu, apie jo dabartinius siekimus... Pirmas reikalas, kurio ėmėsi kardinolas, pakliuvęs į tą artimiausiąjį dangų, jo žodžiu tariant — Amerikos atstovybę, buvo jo padėka prezidentui Eisenhoweriui.

KARDINOLAS RASĖ VENGRIŠKAI

Bain išvertė angliškai. Pasakui kardinolas norėjo perrašyti tą anglišką tekstą savo ranka. Ėmė mašinėle lėtai lėtai rankioti raides ir lipdyti popierėje tą anglišką tekstą. Su išbraukymais, su pataisymais rašė ir ranka tik pasirašė. Tas laiškas turėjo iškeliauti su išvykstančiu laikraštiniu Bain.

"Aš esu Vengrijos Laisvės sudužusio laivo nuolauža, kurią išgelbėjo Jūsų kilniadvasiškumas. Aš esu pabėgėlis savo paties krašte ir svečias Jūsų pasiuntinybeje. Jūsų sve-

tingumas tikrai išgelbėjo mane nuo mirties".

Padėkojęs už tai, pasveikinęs dėl perrinkimo Amerikos prezidentu, jis grįžta prie savo tautos, kuri penkta diena bombarduojama, šaudoma, deginama, kankinama prieš Dievą ir žmones liudija, kad ji nori būti laisva. Laišką baigia maldavimu:

"Angoje į Jūsų didesnę ateitį aš maldauju Jus — neužmirškite, neužmirškite, neužmirškite mažos, garbingos tautos, kuri yra kankinama ir žudoma už tarravimą žmoniškumui".

Palikau — sako Bain — kardinolą įtemptą, nervingą. Kai klausiau, kuo dar galėčiau būti naudingas jam pačiam, jis atsakė: "Pasirūpinkit mano mažą, garbingą tautą, kuri per šimtmečius aukojosi už Europą, sulaukydama invazijos bangas. Pasakykite apie ją pasauliui... Tiek daug reikėtų daryti, o aš nieko nedarau. Kraštas dega, o aš tegaliu rašyti atsiminimus".

Kai išvykau — sako Bain — į aikštę, atsikusęs mačiau kar-

dinolą stovint prie lango. Jis man pamojavo ranka. Manau, kad jo daugiau Vengrijoje nebepamatysiu.

KOKIS BUS TOLIMESNIS MINDSZENTY LIKIMAS?

Neaišku, Amerika nepadarys taip, kaip padarė Jugoslavija su Imre Nagy. Neišduos. Tačiau kai kurie vengrai aiškina, kad Mindszenty sovietam nebepavojingas, jeigu jis laikomas Amerikos atstovybeje. Jis tokiu būdu nebeprieina prie savo tautos. Negali su ja ryšių palaikyti. Atstovybeje nei kardinolo laiški, nei laiški jam neparduodami, o ir lankytojai nepriimami.

Išeiti iš Amerikos atstovybės kardinolui reikėtų tiek pat kaip eiti tiesiai į komunistų rankas. Jo sekretorius kan. Egon Turchanyi lapkričio 10 mėgino iš atstovybės išeiti ir buvo suimtas.

Tačiau pasauliui pasitarus kardinolo buvimas Amerikos atstovybeje bent tuo, kad kardinolo surašyti atsiminimai bus naujas liudijimas, kuris skaidys Vakarų iliuzijas apie sovietus ir artins Vakarų žmogui pačią nemaloniosią valandą — pabudimą. (b.d.)

Į NEGERUMUS TURIME REAGUOTI VISI

Elizabethietis J. Roman nusiskundžia "Darbininke" (spalvų 30 d.) dėl klaidingų žemėlapių spaudoje bei televizijoje ir klausia vadovaujamus veiksmus, ką jie daro klaidom ir netikslumam atitaisyti.

Vadovaujami veiksniai, aišku, galėtų paklausti p. Romaną, ką jis padarė pastebėjęs klaidingus žemėlapius. Tačiau klausimo permetimas nuo vieno į kitą reikėtų ne kiek nepageibėti.

Klaidingų žemėlapių ir žinių pasitaiko spaudoje daug. Tas klaidas turime taisyti visi, ir veiksniai, ir tie, kurie jas pastebime. P. Roman galėjo parašyti (o gal ir rašė) ne tik "Darbininkui", bet ir tam laikraščiui, kuriame klaidingas žemėlapis pasirodė, ir tai TV

stociai, kuri klaidinga žemėlapi rodė. Be to, paraginai ir savo draugus bei kaimynus tą patį padaryti. Tas, gali būti, reikalui būtų padėjęs daugiau, negu kurio veiksnio ar valstybės pareigūno oficialus ar formalus raštas.

Lietuvą vaduoti ir Lietuvos reikalus ginti turime masiniu būdu — masiniai veiksmai kai kada yra efektingesni už oficialinius veiksmus.

Lietuvos laisvinimo veiksniai ir valstybės pareigūnai turėtų nustatyti veikimo gaires ir duoti direktyvas, o gyvoji ir pareigoji visuomenė turėtų reaguoti į visus negerumus.

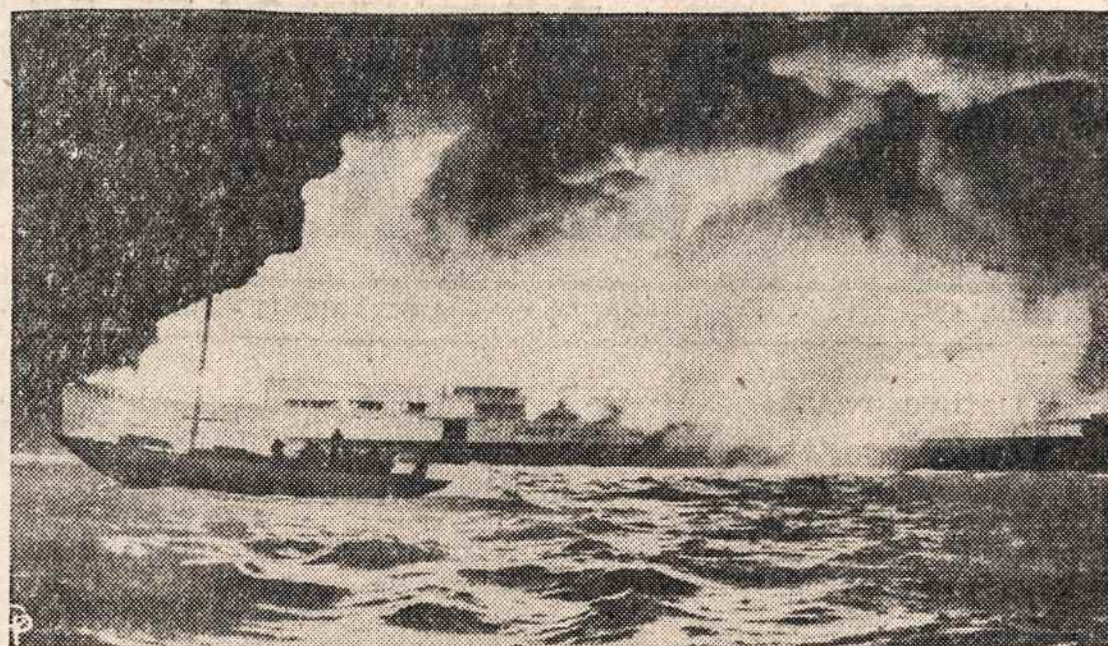
Veiksniai turėtų paruošti ir išleisti anglų kalba apybraižas visų mūsų aktualijų klaus-

imų: Lietuvos okupacija, lietuvių išvežimai, Lietuvių tautos naikinimas, lietuvių rezistencija, teisinė Lietuvos padėtis, lietuvių tautos nusistatymas ir troškimai, ir k.

Tokie buleteniai galėtų būti siuntinėjami kongresmanams — senatoriams, J. T. delegacijoms, laikraščiams, ir kitur be laišku ir atskirais bei specifiniais atsitikimais su laiškais, primenant laiškuose jų turini.

Pvz., ryšium su Lenkijos ir Vengrijos sukilimais būtų būvę pravartu turėti ir išsiuntinėti biuletenį su atitinkamu laišku, apie lietuvių tautos suturėtų reaguoti į visus negerumus. (Nukepta į 5 psl.)

Pirkdamas kalėdines dovanas nepamiršk vieną kitą dolerį sutauvyti ir DARBININKO prenumeratą 1957 metam.

ST. CLAIRE EZERE prie Detroito sudėgė seno tipo du laivai — Detroit Queen ir Eastern States.

AR LIETUVOS GYVENTOJAI JAUČIASI LAISVIAU?

SPAUDA

Ryšium su įvykiais Lenkijoje, Vengrijoje daugiau pasaulio spaudoje rašoma ir apie Lietuvą. Tarp pačių lietuvių yra nevienodas įsitikinimas apie padėtį Lietuvoje. Vieni mano, kad Lietuvą yra palietusi "liberalizacijos" banga — rodanti sovietų nusistatymą duoti ir lietuviams daugiau laisvės, kiti žiūri čia tik sovietinės taktikos manevrus.

Į Laisvę Nr. 11 (48) tuo reikalu samprotuoja:

"Labiausiai šią liberalizaciją yra pajutę lenkai. Pajuto ją net ir Baltijos kraštai. Pažymėtina betgi, kad

Vakarų žmorės tuos pakitimams mato daug didesnius, nei juos mato vietos gyventojai ir nei jie yra iš tikrųjų.

Kur tėra pakitusi komunistinė taktika, ten Vakarų dažnas žmogus mato pakitimą iš esmės ir kalba jau apie komunizmo irimą."

Laikraštis paminėjęs pastebimus Lietuvos pakitimus — ekskursijų pradžia ir Vakarų, leidimas susirašinėti su Lietuva, siuntinėlių leidimas, masinių deportacijų sustabdymas, pagrausė lietuviški leidiniai, laikraštis betgi nurodo, kad už tu pakitimų yra užkulisinis tikslas, kurie temdo pakitimų sukeltas viltis:

"Jei šiomet išleido keliose ekskursijose žmonių ir Vakarų, tai nereiškia, kad išleistieji yra lietuviai. Antroje, sakysim, ekskursijoje nuo Odesos iki Leningrado iš Lietuvos buvo 16 žmonių, bet lietuvių

tarp jų tik 10. Išleistieji lietuviai buvo atiduoti griežtai rusų komunistų vadovų ir net MVD priežiūrai. Jie turėjo ekskursijoje mažiau laisvės nei rusai. Jiems buvo net patarta, susitikus su lietuviais iš Vakarų, sakyti "neponimaju" (Gal šito smurto nepakeldama, viena iš kelevių lietuvių išėjo iš Pobiedos laivo į laisvę Svedijoje).

"Antra, leidimą susirašinėti su užsieniais apkartina sovietų noras panaudoti tą susirašinėjamą politiniam tikslam — susidaryti kartoteką, kas ir kur bei kam rašo, o kitą norą išreiškė "Tiesa", ragindama laiškuose į užsienius girti sovietinį gyvenimą ir kviešti, kad grįžtų.

Šituos užkulisnius tikslus žmonės pačioje Lietuvoje labai gerai supranta. Geriau nei Vakaruose.

Jie mato pasikeitimus, tačiau priima juos labai atsargiai. Jie samprotuoja: ar tai ilgam? Gal po kurio laiko linija vėl pasikeis, ir kas šandien leidžiama, rytoj virst dideliu kaltinimu. Tas atsargumas diktuoja kai kuriems Lietuvoje ne tik kamufliuoti savo vardą laiškuose, bet yra atsitikimų, kad ne vienas tiesiai paprašė laišku daugiau neraišyti. Atsargumas nugalį sentimenta. Tačiau atsargumas dingsta siuntinėlių akivaizdoje. Pavojus dėl siuntinėlių yra

tas pats kaip ir dėl laišku, tačiau skurdas yra galingesnis už atsargumą. Panašiai kaip noras valgyti yra galingesnis už 7 metų kalėjimo grėsmę, jei pasiims ką iš pačios gamybos. Dėl siuntinėlių net samprotaujama:

jei jų būtų daugiau, jei daugiau žmonių juos gautų, tai bendras pavojus būtų mažesnis".

Laikraštis daro išvadą, kad siuntinėliai tuo tarpu yra realiausia priemonė Lietuvos gyventojam padėti.

● Lenkija panaikino siųstuvus — trukdytuvus, kurie anksčiau kliudydavo klausytis pranešimų iš Vakarų radijo stocijų. Tuo ji sutaupto 70 milijonų dolerių per metus.

● Norvegijoje panaikintas įstatymas, kuriuo buvo draudžiama veikti Norvegijoje jezuitam. Buvo draudžiama nuo 1814. Panaikintas konstitucijoje draudimas ryšium su JT priimtos žmogaus teisių deklaracijos ratifikavimu.

FOR GIRLS WHO WORK OR STUDY IN NEW YORK CITY

The renovated John J. Watts residence in downtown Manhattan provides an ideal residence for girls working or studying in New York City. The residence is well equipped and has rooms at various rates. Convenient arrangements for breakfast and evening meals can be made.

If interested contact the Superintendent, Mother M. Ghislina, at 236 E. 15th St., or call ALgonquin 4-0600, New York 3, N. Y.

Kalėdines dovanas pirkdamas neužmirški ir lietuviškos knygos

RELIGIJA IR FILOSOFIJA

Naujasis Testamentas	\$2.00
Saulės giesmė, A. Maceina, 454 p.	\$5.00
Didysis inkvizitorius, A. Maceina, 222 p.	2.00
Marija kalba pasauliui, G. de Fonesca, 264 p.	2.00
Pranašystės apie pasaulio galą, Prel. P. Juras, 111 p.	1.00
Džiaukis gyvenimu, O. Swet Marden, 72 p.	0.70
Sventas Antanas Paduvietis, Nello Vian, 145 p.	1.00
Prie vilties kryžiaus, Dr. J. Prunskis, 139 p.	1.50
Laisvė ir būtis, Dr. J. Girnius, 151 p.	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, Dr. Pr. Gaidamavičius, 246 p.	2.00
Sventasis Kazimieras, Z. Ivinskis, 220 p.	3.00
Aušros žvaigždė, Tyruolis, Marijos poezijos antologija.	2.00
Amžinoji auka, kun. V. Piktorna	2.00
Šv. Jonas Bosco, kun. J. Lemoyne, 755 psl.	5.00
Jaunystės maršas, Alfas Sušinskis, jaunimui skirta knyga, 260 psl.	2.00

MALDAKNYGES

Atlaidų Saltinis, T. Kazimieras, kapucinas	4.00
Būk mums malonus, Kan. F. Bartkus, 413 p.	2.00
Vardan Dievo (mažųjų maldos), Kun. St. Yla, 133 p.	1.25
Viešpaties Angelas, kan. A. Sabaliauskas	2.00
Apsaugok Aukščiausias, Kun. Dr. P. Aleksa	1.00

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA

Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustinas	5.00
Lietuvos archyvas (bolševizmo metai), 436 p.	1.50
Vyskupo Valančiaus biografijos bruožai, Vac. Biržiška, 100 p.	1.00
Legendariškieji O. F. M. kankiniai, 45 p.	0.50
Ceslovas Sasnauskas, J. Zilevičius, 127 p.	2.00
Nepriklausomos Lietuvos pinigai, J. Karys	5.00

BELETRISTIKA

Didvyrių žemė, Karolė Pažeraite	1.00
Gabija, metraštinė	6.00
Susitikimas, J. Gailius, 155 p.	1.50
Don Kamiliaus pasaulis, 324 p.	3.00
Eldorado, apysakaitės ir vaizdeliai, 150 p.	1.80
Valentina, A. Vaičiulaitis, 142 p.	2.00
Siela už sielą, D. Pilla, 304 p.	2.00
Algimantas, V. Pietaris, 267 p.	2.00

POEZIJA

Semeniškių Idilės, Jonas Mekas	1.00
Sventieji akmenys, F. Kirša, 112 p.	1.50
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai), 220 p.	1.00
Etapai (išta), J. Kėkštas, 141 p.	3.00
Laukų liepsnos, A. Tyruolis, 44 p.	1.00
Atviros Marios, L. Andriekus, 136 p.	2.00

DRAMA

Gims tautos genijus, L. J. Voicekauskas, 80 p.	1.50
Žiurkių kamera, J. Grinius, 120 p.	1.50

MUZIKA

Missa in honorem Imm. Cordis	1.50
Lietuviška muzika, Č. Sasnauskas, 133 p.	3.50

VAIKŲ LITERATŪRA

Lapės pasaka, V. Pietaris	1.10
Pasakos, Haufas, 93 p.	1.25
Velykų pasakos, N. Butkienė, 32 p.	1.00
Baltasis vilkas, K. Binkis, 36 p.	1.00

ĮVAIRIOS

Amerikos lietuvių vardynas, 279 p. 5.00 ir 7.00 (išištasi)

Darbininko administracija 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.
Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 17, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS. Straipsnius ir korespondencijas redaktoriai taisy savo nuosėdai. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Nėra kuo pateisinti

Dažnai pasiskundžiame lietuviškos mokyklos, bet savo kalbai jau pristigę lietuviškų žodžių. Reikalas labai nesudėtingas — gimtajai kalbai neskiriama tiek dėmesio, kaip kitiems studijų dalykams arba kad ir pramogoms. Dažnai rašoma ir kalba kuolais, ne lietuviškais žodžiais. Pasiteisinimas, kad angliškiems terminams stinga lietuviškų atitikmenų, yra niekam vertas. Gal jų stinga vienam kitam specialiam dalykui, bet ne bendrinei mūsų kalbai. Kiekvienai kalba rodo, kiek jis turi jai meilės ir kiek skiria triūsą jai geriau pramokti.

Vienas šviesus pavyzdys buvo praėjusioje Darbininke suminėtas. Korespondencijoje iš Maizville, Pa., skaitėme apie tos vietos kleboną kun. Juozą Neverauską, kuris yra Amerikoje gimęs, bet gražiai lietuviškai kalba. Jis dar pasakęs: "Nesilaikymas gramatikos taisyklių vienos ar kitos kalbos nedaro garbės nei tam, kuris kalba, nei tai kalbai, kuria kalbama". Tai tiesos žodžiai. Jokia kalba nemėgsta būti dardoma, ir tai tikrai nedaro garbės tam, kas to nepaiso.

Reikia pasidžiaugti, kad yra dar vienas kitas čia gimęs lietuvis kunigas, kuris daro gražią pažangą, vis daugiau ir taisyklingiau pramoksta lietuviškai pamokslus sakyti ir su žmonėm susisiekti. Reikia tačiau liūsti ir rasti, kai bažnyčioje girdi žagarinę lietuvių kalbą, priešingą bet kokioms gramatikos taisyklėm. Ir tai metai iš metų — jokios pažangos ir jokių pastangų, nors kas taip kalba, nėra dar senas geriau lietuviškai pramokti ir turi tam progą. Kuo pateisinti? Tikrai pamojimu ranka: Never mind! O vis dėlto lietuviškoje parapijoje apaštaluja.

Nereikia kaltės sumesti tikrai įtakai iš šalies. Vaikas nepatenka į mokyklą ir į gatvę iš pirmos dienos. Jisai auga šeimoje, kol išsina už namų slenkščio. Ir iš ten jisai grįžta namo pavalgyti, apsiręngti ir pramiegoti. Bet ir tėvai miega, tik ne naktimis, o tomis vaiko brenimo dienomis, paliešdami jį iš savo rankų. Nu- lietuviškas ateina iš tėvų, ir čia jie jokio pasiteisinimo negali turėti.

Neturi kuo teisintis nė tas naujųjų ateivių jaunimas, kuris gimė dar Lietuvoje, mokė-

Vakarų Vokietijos spaudoje kuris laikas pasirodo trumpesnių ir ilgesnių straipsnių, išreikšiančių ypatingas simpatijas lietuviams. Straipsniai pasirašomi Willi Gutting pavarde. Eli vedėjas prašė mane nuykti pas tą autorių ir pa-informuoti lietuviškąją visuomenę apie jį.

Lapkričio 15 pavarde nukeliavau į Sondernheim/Pfalz. Tai labai maža vietovė ir ieškomajį asmenį buvo nesunku surasti juoba, kad Willi Gutting čia pažįsta kiekvienas. "A, ponas mokytojas! Taip, žinau, jis gyvena ten, pačiame gale kaimo, tame naujame namuke..." Duris atidarė pats šeimininkas ir be jokio prisistatymo greit užsimezgė nuoširdus ryšys. "Jūs tikriausiai būsite lietuvių kapelionas?... Jūs jau laukiau. Prašau vidun..." Butas kuklus, bet moderniškas. Namuką pasistatė grįžęs iš belaisvės — iš Lietuvos. Kartu gyvena tik žmona. Vienas sūnus, karo invalidas, gyvena kaimynystėje, o kitas išėjo laimės ieškoti į pasaulį. Pats Willi Gutting apie 50 m. amžiaus, lieknas, aukštas, asketiško veido, gerokai pradžios mokytojaus. Galėtų gauti darbo ir didesnėje vietovėje, tačiau nenori skirtis su šiuo romantišku kampeliu. "Čia man mieliausia, — dėsto šeimininkas — čia taip ramu, tokie vešlūs miškai, neaprepiamos lygumos... kaip Lietuvoj". Pradedam kalbėti apie Lietuvą. Lietuvon jį atgabeno kaip belaisvį 1945 m. balandžio mėnesį.

KALĖDOS ŠIAULIUOSE

Pirmiausiai buvo apgyvendintas belaisvių stovykloje Šiauliuose. Tai buvo centrinė stovykla Lietuvoje. Viso apie 4000 vokiečių belaisvių. Tuoj pradėjo siausti dēmetoji šiltinė, nuvairiusi ir kapus apie 1000 vyrų. Willi Gutting dirbo kaip sanitaras. Daug mirštančiųjų prašė perduoti sveikinimus artimiesiems Vokietijoje. Bet šiandien neįmanoma net jų pavardžių atsiminti. Jie buvo palaidoti patvoryje, stovyklos rajone.

Tačiau ir tose siaubingose dienose būta šviesesnių momentų. Vieną iš jų Willi Gutting atpasakoja savo dar nespausdintoje knygoje "Von Mensch zu Mensch", kurios rankraščiu leido man pasinau-doti. Štai kai kurios ištraukos: "1945 m. Kalėdų rytą var-

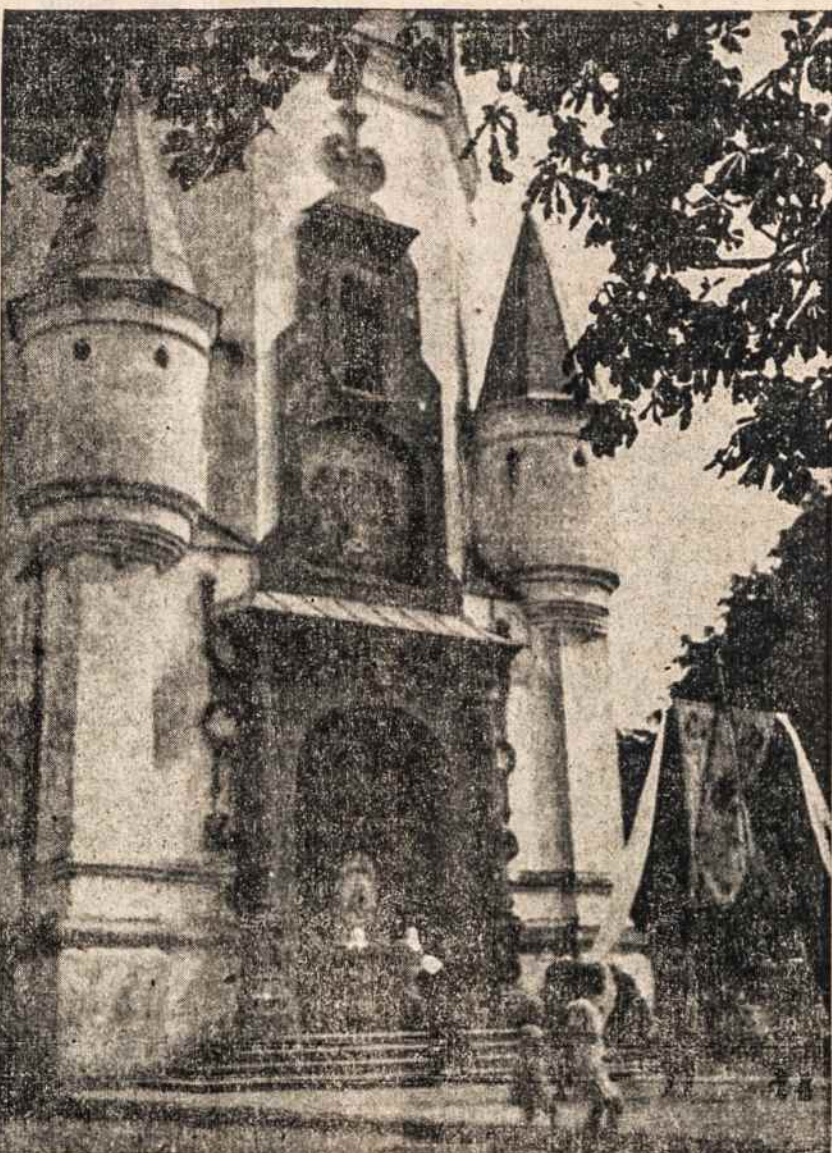
Vokiečių belaisviai Šiauliuose 1945 m. Kalėdų naktį

Kun. Bronius Liubinas (Eli)

Ši spygliuotos tvoros, skiriančios ligonių rajoną nuo sveikųjų, buvo pirmą kartą atidaryti... Valgyklos barake belaisviai, trumpai nukirptais plaukais, apskretusiomis milinėmis, spaudėsi vienas prie kito. Prie priekinės sienos, tarp žaliuojančių eglaičių, stovėjo baltai padengtas stalas. Ant jo degė dvi žvakės ir jaunas karo kapelionas stovėjo prieš jį. Tyliai, tartum sustin-

džiu sūsti Aukščiausiam Gloria in excelsis Deo, nes Jis gyvena ir virš Rusijos padangės. Aš žinau, jūs nenorite man tikėti, jūs manote, kad Jis jus užmiršo..."

...Mūsų barake ant narų tuo tarpu gulėjo 200 vyrų, atžymėtų mažomis raudonomis dėmėmis ant krutinės; pusę jų

PROCESIJA į bažnyčią Šiauliuose.

ge, klausėsi belaisviai. Prasi-dėjo laiptų maldos, tie patys seniai žinomi žodžiai: Introito ad altare Dei. Taip, jie klausėsi, jie pilkais sunykusiais veidais belaisviai. Paskutinį kartą tai jie buvo girdėję geresniais laikais. Vienas užtraukė giemę ir į ją įsijungė didžioji dalis, iš pradžių nedrąsiai, bet netrukus balsai susijungė į vieną sutartinę, didingą giesmę. Po evangelijos karo kapelionas atsiskuko į mus trumpam pamokslui.

"Mano mylimieji draugai! Nors mes ir negalime giedoti giesmės apie kupinas džiaugsmo ir palaimos Kalėdas, vis dėlto mes norime iš savo šir-

jau kliedėjo, kiti laukė, kol ir jie..."

"...Bet aš jums duodu savo šventą kunigišką žodį: Jis buvo pas jus ir ten ligonių barakuose... Ir aš sakau jums: Jis jus matė jūsų varge!... Jūs klausiate: kodėl? kodėl? Ak, ar klausė bent kartą šis edžiose šalantis Kūdikis, per Kalėdas pradėjęs savo kryžiaus kelią: kodėl?..."

Iš ryto mes išsėmėme lavonius nuo kampinių narų, prieš namą juos sudėjome ant neštuvų, ir tada atėjo laidotuvių komanda, kad juos užkastų ten, gale rajono, stovyklos kapuose..."

"...Nežiūrint visko, mielie-

ji draugai, nežiūrint visko: Gloria in excelsis Deo — Garbė Dievui aukštybėse..."

Tai buvo geras pamokslas, ypač geras mums iš dėmėtosi- sios šiltinės skyriaus. Belaisviai klausėsi jo kaip apmirę ir svarstė savo širdyse.

Po to buvo aukojamos šv. Mišios toliau. Karo kapelionas pakėlė baltą duoną, išaugusią lietuviškoje dirvoje, ir sidabrinę kieliką su vynu. Belaisviai nusilenkė Dievui, kuris kentėjo, neklausdamas kodėl, ir kuris atėjo dabar valgyklos barake pas juos.

Pabaigoje, per Ite Missa est, kai karo kapelionas vėl atsigręžė į mus, jis pasiliko taip stovėti ir prabilo — prieš betkokias taisykles — "Ak, jūs gyvi išlikusieji, jūs vargšai, broliai! Nepaisant nieko, nepaisant nieko: Gloria in excelsis Deo!"

Ir jis vėl nusigręžė ir mes matėme, kad jis verkė. Taip, jis verkė. Jo jauni, siauri pečiai trukčiojo po pilku švarku. Belaisviai stovėjo nejudėdami ir laukė, kol karo kapelionas išsiverks...

Taip baigia aprašyti belaisvių Kalėdas 1945 metais Lietuvoje Willi Gutting.

PILNI KREPŠIAI DUONOS

Gyvenant didžiojoje stovykloje, nebuvo galimybės užmegsti kokio nors kontakto su Šiaulių miesto gyventojais. Rudeniop teko pas ūkininką kasti bulves. Ūkininkavo rusas. Anksčiau būta turtingo

ūkio. Dabar jautėsi tvarkin-gos rankos stoka.

Ziemą dirbom pačiame mie-ste prie griuvusių tvarkymo. Šiauliai labai sugriauti. Tačiau sutiktieji civiliai gyventojai atrodė visai gerai — ir sotiūs ir vakarietiškai apsiren-gę. Vieną kartą buvo nugaben-ti keli belaisviai į kaimo mokyklą pamiškėje skaldyti malkų. Lietuvis mokytojas la-bai maloniai priėmė ir pavai-šino.

Paramos pas lietuvius belaisviai ieškojo organizuoti. Prižiūrėtojai tam neklidė. Belaisvių pasiuntiniai visuo-met grįždavo nešini pilnais krepšiais duonos, agurkų, svo-gūnų ir net lašinių. Tomis ge-rybėmis būdavo pavaišinami patys prižiūrėtojai, kurie irgi nekaip maitinosi.

DURPYNE

1946 metų pavasarį apie 100 belaisvių buvo nugabinti į Šiaulių apylinkės miškuose esantį durpyną. Kadaiše ten būta ežero. Durpių kasimo darbas buvo naudojamos moderniškos mašinos. Belaisviai apgyvendinti barakuose. Už keletos kilometrų gyveno ūkininkai. Su jais buvo greit užmegstas kontaktas. Rysi-ninkai gausiai pargabendavo kiaušinių, dešros, duonos, ta-bako ir cigaretėms sukti laik-raščių... Vyrniausiu prižiūrė-toju buvo lietuvis puskarinin-kis. Tai labai svarbus fakto-rius, kuris garantavo teisingą maisto dalinimą ir, bendrai, žmoniškumą. Čia buvo išgy-venta viena iš gražiausių ir įspūdingiausių belaisvių die-nų. (b.d.)

Sųskit komunistus Budapešto mokyklon

Vengrijos įvykių stebėti bu-vo pasiūstas į Budapeštą ir komunistų laikraščio Anglijo-jė "Daily Worker" korespon-dentas Peter Fryer. Jis turėjo parašyti, kaip "pergalinga raudonoji armija išlaisvins vengrų tautą nuo fašistinės kontrevoliucijos ir baltojo teroro".

Atsitiko taip, kad sovietų tankam pasirodžius ir komu-nistų laikraščio koresponden-tas su kitais 12 žurnalistų ieš-kojo prieglaudus anglų atsto-vybėje. Tik grįžęs į Vieną, jis pasiuntė savo bosui redaktoriui laiška, kuriame pasitrau-kė iš komunistinio laikraščio bendradarbių. Priežastis? Jis pats paaiškino: esą jis pasiun-

tęs laikraščiu tris praneši-mus; dviejuose buvo aprašyta, ką jis pats savo akim matęs. Tie pranešimai visai laikrašty-jė nepasirodė. Trečiame buvo pasikalbėjimas su Budapešto komunistu. Tas pasikalbėjimas laikraščio redakcijoje buvo taip perdirbtas, kad autorius nepažino savo rašto. Dar įdo-miau, kad laikraščio šefas ne-leido kitiems redakcijos na-riam paskaityti, ką jų kores-pondentas buvo parašęs. "Aš turiu pasiieškoti kitų būdų ir priemonių, kad pasakyčiau tie-są apie Vengrijos įvykius An-glijos komunistam ir socialistam", paskelbė Budapešto mokyklą išėjęs draugas Peter Fryer.

CAREL ČAPEK

PĖDA

2 Sugrįžo abu atgal. Ejo tuo pačiu taku, kur jų pačių kojomis sniege buvo nubraižytos ilgos, ilgos, lygiagrečios, taisyklingų formų, pėdų grandinė. O to rato viduryje vienu vienintelė paslaptinai atsiradusi pėda. Kazkokia nežinoma jėga sulaukė abu vyrūšius nuo kėsinimosi šią pėdą išnaikinti ir užmindžioti. Boura, lyg išvaręs ir šamone's nustojęs, atsėdėjo ant akmens. — Tai gražiai mudu kažkas pasveikino... — To jau per daug! — pas-kubėjo atsakyti antras. — Bet juk tai velniškai kvailas nuotykis. Prasmek, pagaliau! Tatai jau yra viršum fizikos dėsniai! Kaip sau nori, bet juk tai neįmanomas dalykas. Pa-klausykite, — sušuko staiga, lyg atgavęs šamone, — nors

čia yra tikrai viena pėda, bet vienakojis irgi negalėjo palikti jos sniege! Nesijuokite! Aš suprantu, kad tai baisiai kvailas nuotykis, bet vis dėlto turime kaip nors jį išaiškinti! Vis dėlto čia tiesioginiai lie-čia žmogaus protą. Aš jau baigiu pamišti. Nesuprantu, ar abu mudu esame kvailai, ar tik karštligė mane apniko... O jei ne — tai visi turime paga-liau išsiaiškinti... — Abu mes esame nepri-brendę, — pastebėjo susimąs-tęs Boura. — Mes stengiamės visus dalykus aiškinti gamtiš-kai, griebiamės pačių painiau-sių, kvailiausių ir mūsų protui neįkandamų teorijų, ku-riomis apdovanojo žmogų pri-gimtis. Mano manymu, daug tiksliau ir gal daug gamtiš-ku būdumėm pasielgti, jei abu būtume pasakę, kad tai vien stebuklo esama. Būtu-

mėm pasižiūrėję, pasistebėję ir nuėję toliau kiekvienas sa-vo keliais. Būtų nereikėję nei galvos sukti, nei klajoti ir blaškytis, et... Gal net ir vi-siškai būdumėm ramūs palikę...

— Aš, dievaži, ne! Būčiau nerimęs dėl šios pėdos, lyg dėl kažkokios brangenybės ar ki-to labai nepaprasto daikto. Jei žinočiau, kad nuo tos pėdos priklauso kieno nors gerovė, tuojau pulčiau ant kelių ir šaukčiau stebuklas. Bet ta pė-da, na, galvok kaip išmanai, bet vis dėlto nuostabu! Man galvoje niekaip netelpa, iš kur ir kokiu būdu gali rastiš viena pėda ten, kur turėtų būti jų visa eilė?...

— Jei dabar prikeltų kas nors jums prieš akis miršusią mergaitę, tikriausiai nusilenk-tumėt ir pradėtumėt melstis. Bet vis dėlto, manau, anksčiau negu spėtų sutirpti ant kelių nukritusi sniegulė, tikriausiai jūsų galvoje dinkterėtų mintis, kad toji mergina arba visiškai nebuvo mirusi, arba buvo į ją ištikusi atsitiktinė ir netikra mintis. Bet čia nesimato nieko atsitiktino! — Juk tai aiškiau-siai žmogaus pėdos esama! Ma-

tome aukščiausios rūšies ste-buklą, kokių ir fizikos bandy-mų metu retai atsitinka.

— Galbūt prisikėlimui iš numirusių aš ir netikėčiau. Bet vis dėlto ir aš laukiu kaž-ko panašaus į stebuklą. Tikiu, kad kažkas ateis ir pakeis vi-są mano gyvenimą. Ta pėda mano gyvenimo nepakeis; nei manęs išgelbės, nei apsaugos. Vienok ji mane nepaprastai stebina. Matau, kad ji tikrai yra, o negaliu niekaip suvokti, kaip ir iš kur ji čia atsirado. Bet nenoriu tikėti, kad čia stebuklo esama: stebuklas ma-ne tikrai suramintų, o ši pėda — atvirkščiai — yra pirmasis žingsnis į abejojimą. Geriau būčiau visiškai jos nematęs.

— Abu ilgai tylėjo. Vėl pradėjo snigti, ir sniegulės krito kas kartą tankiau.

— Prisimenu, — pradėjo po valandėlės Boura, — kadaise esu skaitęs Numeovo raštuose apie panašiai atsiradusią pėdą smėly. Vadinasi, ši pėda nėra pirmoji. Manau, kad pasaulyje yra gal tūkstančiai panaš-iųjų pėdų, o gal ir nepaprastai daug. Mes jau įpratome gy-venti pagal pasaulio tikrovės taisykles, todėl dėl šių pėdų

nieks mūsų neištiks. Kiti gal-būt šios pėdos visiškai nebū-tų ir pastebėję. Gal niekam ne-būtų nė į galvą atėjusi mintis, kad tai yra svarbu. Juk yra gyvenime labai labai daug da-lykų, su kuriais toliau visiškai nėra kas veikia. Matote, štai mudviejų pėdos yra visos vie-nodos, o toji vieniša daug di-desnė ir gilesnė už mūsų. Ir kada pagalvojame apie žmo-gaus gyvenimą, tai, mano ma-nymu, matome, kad ir jame yra ne kas kita, kaip vien tik-tai — pėdos, kurios iš kažkur ateina ir kažkur nuveda. Ma-gtant apie žmogaus gyvenimą, labai sunkiai suvokiama yra jojo prasmė: ateina žmonės vienas po kito ir vėl užleidžia vietas naujiems. Būna, kad žmogus paskirose, siaurutėlėse plotmelėse kai ką užčiuopia ar naujaučia, tačiau iš tikrųjų ten visiškai nieko panašaus nesa-ma. Ir tik gerokai vėliau pas-tebime, kad ne tik nieko, nie-ko nesaama, bet nieko pana-šaus ir nutikti negali... Daug yra pasaulyje visokių dalykų, kurie labai savaimingi ir nie-ko bendrą su kitais neturi. Labai daug žinau visokių gy-venimiškų dalykų, kurie nei

apsaugojo žmonijos, nei padė-jo jai įgyvendinti visokių pra-našautų svajonių, o vienok... Buvo daug ir tokių dalykų, kurie ne tik neatskleidė nau-jų progreso kelių, bet, ap-skritai, neprisidėjo prie žmo-gaus gyvenimo palengvinimo. O gal tie dalykai ir buvo pa-tys svarbiausi dalykai gyveni-me?...

— Man gi prisimena septy-niamyliai batai, — įsikiošo ki-tas. — Gal jau daug kartų žmonės buvo radę panašias pėdas, bet tik nepajėgė jų at-siradimo paslapties išaiškinti. Kas žino, gal tie žingsniai to-kiuo ilgio, kaip nuo Pardubicų iki Kolimo? Bet vis dėlto gali-ma būti tikri, kad tas tolesnis žingsnis paliko pėdą jau ne sniege, bet... kokieje nors draugijoje, ar ten, kur kas norint jau nutiko ar dar nu-tiks... Yra pagrindo tvirtinti, kad šis žingsnis turi nemato-mą kontraktą su įvairiais ki-tais paslaptiniais gyvenimo žingsniais — ar net su jų iš-tisa eile? Ir gal toji eilė kupi-na panašiu keistybiu, kokias sukėlė mummy šį, štai, pėda? Jei turėtume dabar bent vie-ną laikraštį, kurs būtų tiks-

liai apie visus pasaulio įvykius informuotas, — "Dienos kroni-koj" tikriausiai atrastumėm ir visus kitus, tolimesnius šio paslaptingojo keleivio žings-nius... Gal tai esama kokios norint tolyn ir tolyn einančios Dievybės žingsnių. O gal čia kaip tikrai yra kelias kokio nors vadovo, kurį mes turė-tum suprasti, klausyti, jo, o gal net ir sekti? Tada tikriaus-iai žingsniais į žingsnį galėtu-me eiti Dievybės keliu. Tas kelias gal kaip tikrai ir yra iš-sigėlėjimo kelias? Viskas yra galima... O vis dėl to baisu, kada žmogus matai iš viso tik-tai vienu vieną pėdą ir toli-mesnio kelio susekti nepajė-gi...

Boura nukratė šurpas. At-sistojo. Snigo vis labiau ir la-biau. Išmintas sniege ratas su didele pėda viduryje kaskart nyko ir nyko, šviežiomis snie-gu gniužtėmis dengiamas.

— Aš jos niekad neužmir-šiu! — tarė apsnigtasias.

— Pėdos, kurios jau nėra ir nebus daugiau... — pridūrė Boura. Abu susimąstė ir nu-žingsniavo savo keliais.

(Užbaiga)

Advento IV sekmadienis

Viešpaties kelias

KUN. JONAS PETRENAS

PRIEŠKALĒDINIS metas jau užvaldė visų širdis. Krautuvės vilioja užsukti ir pasirinkti kalėdinių dovanų, artimieji rašo ir sveikina linksmų švenčių, vaikai linksmomis akutėmis žvelgia į kalėdinę eglutę ir derina papuošalus. Visi jau skuba, bėga, rengiasi šventėms.

Evangelijos žodžiai taipgi kalba apie pasirėngimą, tik dažnai ne tokį, kokį siūlo krautuvės, aikštės ir reklamėnė muzika. Negalime atmesti ar pigiai ranka numoti ir į aną išorinį pasirėngimą, bet jis yra tik forma, tik išorinis kevalas, į kurį dedame didelį ir brangų Užgimimo švenčių turinį.

Kai žmonės visą dėmesį ir rūpestį paskiria kevalui, tada nebėla laiko nė noro pasirūpinti dvasiniu švenčių turiniu, tada, anot rašytojo Aloyzo Barono, švenčiame tik popierines Kalėdas, dailiai supakuotas į raudoną siūlu perrištas dėžutes.

Netrukus prie Kūčių stalo, prie kuklios Užgimimo prakartėlės susimąstys žmogus, kurio širdis tyra, atnaujinta. Kaip sotus neužjaučia alkanas, kaip turtuolis negali suprasti ir žinoti vargšo žmogelio būdų ir reikalų, taip grubios ir netyros širdies žmogus negali suprasti didžio ir skausmingo Kalėdų stebuklo. Jis žiūri į prakartėlę, mato žolelę gramuliuojančius gyvulėlius, stebi palinkusį Juozapą ir nustebusią Mariją, bet greitai jo žvilgsnis atsitenkia į tyrą, skaisčią, nekaltą Kūdikėlio širdį. Bematant atbunda žmoguje sąžinės balsas ir lyg varpas šaukia: "Ar gi išdrįstum netyra širdim žvelgti į Tą, kurio akys mato visas tavo sielos slapybes?"

Ir vėl mums pagalbon atskuba didysis dykumų keistuolis — Jonas Krikštytojas. Jis, rengdamas žmones Kristaus atėjimui, jiems drąsiai kalbėjo: "Taisykite Viešpaties kelią, darykite jį takus tiesius... Kas kreiva, tebūnie tiesiu; kur nelygu, tebinie lygūs keliai" (Luk. 3, 4-5).

Paruošti tiesų ir lygų Viešpaties kelią širdyje — pagrindinė ir didžioji prieškalėdinė pareiga. Neatlikus šios pareigos, norom nenorom sulauksime ir turėsime švęsti tik popierines Kalėdas.

KRIKŠTO DIENA pradeda mūsų širdyse ruošti ir tiesti Viešpaties kelią. Todėl kokia brangi ir atmintina mūsų krikšto diena! Ar gali ją nusteibinti vien fizinio gimimo paminėjimas, gimtadienis, kad ir papuoštas dailiom žvakutėm, valgiais ir linkėjimais? Neveltui lietuviai švenčia ir brangina krikšto dieną — vardines, kai krikšto vanduo palietė mūsų galvą, kai gavom krikščionišką šventojo Globėjo vardą ir buvom įrašyti į Dievo vaikų eiles.

"Per krikštą pasikeičia iš esmės santykis su Dievu. Kas buvo vaiko sieloje nuodėminga, tai lieka nuplauta. Kūdikio siela suspindi Dievo akyse pirmykščiu gražumu, pasidaro Jo šventovė, gaudama sykiu labai brangių dovanų, sudarančių pagrindą visam religiniam ir doroviniam gyvenimui" (St. Gruodis. S. J., Krikščioniškosios dorovės mokslas, 80). Taip trumpais žodžiais nusako krikšto malones tėv. jėzuitas Stasys Gruodis, norėdamas giliau atskleisti krikšto Sakramento prasmingumą.

Krikščionis, atsimeinęs krikšto sakramento malones, sustiprinęs jas sutvirtinimo sakramentu, atgaivinęs atgailla ir eucharistija, gyvena nuo-

širdų ir gyvų religinį — dorinį gyvenimą, tiesia Viešpaties kelią. Tas kelias lydi jį visur, padeda atlikti didžius darbus — tiesus ir lygus Viešpaties kelias leidžia skaisčia ir tyra širdim sėstis prie Kūčių stalo, žvelgti į Užgimimo prakartėlę ir mąstyti didžiąją įsikūnijimo ir atpirkimo paslaptį.

Tos tiesos senos, visiems žinomos, tačiau jas bando užnešti kasdienybės smiltys, dargi kurstomos moderniosios pagonybės skambių sūkių: "Daugiau kultūros, mokslo, naujų, moderniškų teorijų, ką jūs čia vargstate su tom senom, pasenusiom nuomonėm"...

Demoniškas gundymas viską panerti išoriniame kevale, viską pridengti tik skambiais, bet tuščiais sūkiiais, braunasi ne tik į kalėdines sveikinimų atvirutes, linkėjimus, reklamą — jis grūmoja ir visam religiniam — doriniam krikščionių gyvenimui: "tik nelieskim aiškiai ir atvirai pagrindinių tikėjimo tiesų, tik nemėkim didžiųjų krikščionio pareigų, tik nepradaukim to puošnaus kevalo, po kuriuo slepiasi varganas, menkas ir skurdus turinys".

KALĒDŲ SVENTĖS, sutiktos ir atšvęstos tyra širdim, nesibaigia su kalėdinės eglutės

nurodymu. Kalėdine eglute pasidžiaugiamė, aplink ją pašokame ir susirenkame padėtasias dovanas, gi Kalėdos užgimės ir pasirodės žmonijai Kristus lieka amžinai. Jo laukė žmonija tūkstančius metų, apie Jį kalbėjo patrijarkai ir pranašai, Jo ilgėjosi vargo ir nelaimių ištiktieji, Jo vardo šaukėsi ir maldavo žmonės priešų išniekintose ir sugriautose šventyklose.

Tokio Gelbėtojo ir Ramintojo šaukiasi žmonės ir dabar, kai neteisingumo ir vergijos taurės prisipildė sklindinos, kai kelia galvą ir grūmoja žmogus žvėris, panūdęs sutrypti visa, kas kilnu, šventa ir brangu. Nuo Baltijos jūros ligi tolimiausio Altajaus veržiasi skundo, prašymo ir maldos žodžiai į Tą, kuris trupina šaudykles ir laužo ginklus, kuris taria žodį ir dreba žemė, kuris yra visų priebėga ir stiprybė.

O kad greičiau ir lietuvių tautai pasibaigtų niūrios ir sunkios didžiojo laukimo dienos, o kad mūsų broliai ir sesės sulauktų dienos, kada vėl galės visi kartu susėsti už meilės ir taikos Kūčių stalo, laužyti Dievo pyragą ir tirti malonų sveikinimo žodį:

— Taikos ir meilės duona tesujungia vėl mus vienon šeimon, kuri kartu dirba, vargšta ir džiaugiasi!

IRENE JARONCYK, 16 m. liūdnei žiūri į dovanas, nes vėžiu mirs dar prieš Kalėdas (San Diego, Calif.)

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų
HILK'S FURNITURE
Your Home Should Come First
Phones: HO 1-2228
320 EAST 8-TH AVE., HOMESTEAD, PA. HO 1-2229

SEASON'S GREETINGS
SOLOMON'S
Homestead's and Braddock's
BEST MEN'S STORES
858 Braddock Ave. Braddock, Pa. 8th Ave. cor. McClura St. Homestead, Pa.

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų
linkime lietuviams kostumeriams.
West Homestead Baking Company
Cakes, Pies, All Assortments of Cookies, Wedding & Birthday Cakes a Specialty
Bakers of Quality White Bread
Delivered daily from oven to home.
Plant and Store 467 W. 8th Avenue. HO 1-1296 W. Homestead, P.
Store 332 E. 8th Avenue HO 1-0575 Homestead, P.

LINKSMŲ KALĒDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
322 BAR
J. Abramavičius — Savininkas
Laikome alų, degtinę, vyną ir užkandžius
Atvažiuok į Braddock'ą, Pa., užeikite pas mus
322 SIXTH STREET BRADDOCK, PA.

Season's Greetings
MORRIS GRINBERG'S
Women's and Children's Wear
since 1895
309 East 8th Ave. Homestead, Pa.

Season's Greetings
MARGOLIS DISTRIBUTING CO.
All brands of beer and soft drinks
543 Ammon St.
Homestead, Pa. Phone: HO 1-1785

Sveiki sulaukę Sv. Kalėdų
AL. LUTHERAN
Distributor of DuBois and all Local & Premium Beers
1410-12 14 Mifflin St. Homestead, Pa.

A MERRY CHRISTMAS & A HAPY NEW YEAR
TO ALL OUR LITHUANIAN COSTUMERS AND FRIENDS
First Federal Savings & Loan Ass'n
Your Savings Pays 3% Dividend
And Are Insured up to \$10,000.00
300 E. 8th Ave. Homestead, Pa. 406 Ringgold St. McKeesport, Pa.

SEASON'S GREETINGS
GORDON & JACOBSON
CHRYSLER & PLYMOUTH
530—44 Eighth Avenue Phone: HO 1-3600
MUNHALL, PA.

SEASON'S GREETINGS
COMMUNITY PHARMACY
PRESCRIPTIONS SICK ROOM SUPPLIES
Phone, HO 1-3442
815 Ann Street Homestead, Pa.

JOSEPH A. PROKOPOVITSH
FUNERAL HOME
Mr. Albert Savolskis, Assistant
AMBULANCE SERVICE
431 NINTH AVENUE MUNHALL, PA.
Phone, HOMESTEAD 1-2267

SEASON'S GREETINGS
OHRINGER HOME FURNITURE CO.
BRADDOCK, PA.
Also stores in McKeesport and Greensburg
PENNSYLVANIA
"Serving Homemakers for 3 Generations"

SVEIKI, SULAUKE ŠVENTŲ KALĒDŲ!
JOE'S TAVERN
Joseph V. Straka, Prop.
FINE LIQUORS — HOT LUNCHES
610 Ann St. Prone: HO 1-9491 Momestead, Pa.

Sveiki sulaukę Šventų Kalėdų!
PAUL'S SUPER MARKET
PAUL YUTZ, SAVININKAS
805 Ravine St. Munhall, Pa. HO 1-1278
860 E. 8th Ave., Munhall, Pa. HO 1-9362
100 Whitaker St., Whitaker, Pa. HO 1-9163
4332 Greensprings Ave., West Mifflin, Pa. Tel. 1-9534

SEASON'S GREETINGS
TOOHEY MOTOR CO.
FORD SALES & SERVICE
412 E. 8th Avenue Munhall, Pa.
Phone, HO 2-0600

LINKSMŲ KALĒDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
TOWERS DISTRIBUTING CO.
(Formerly M. Vitartas)
Beer Distributor
937 Washington St. Braddock, Pa.
Phone: BR 1-0618

Season's Greetings
STONES QUALITY MARKET
140 E. Eighth Avenue HOMESTEAD, PA.

A MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR!
REDSHAW MEN'S WEAR
137 East 8th Avenue Homestead, Pa.

Sveikiname su Kalėdų šventėmis ir linkime laimingų Naujų Metų mūsų draugams ir pažįstamiems
J. B. LABUSKES & SONS
CREDIT JEWELER
Turime didelį pasirinkimą įvairių daiktų.
Diamonds, Watches, Repairing
7527 Washington Ave., BR 1-4674 Swissvale, Pa.

SEASON'S GREETINGS
The B. F. Goodrich Company
RETAIL DIVISION
Headquarters in Homestead
For Tires, Tubes and Batteries
208 E. 8-TH AVENUE HOMESTEAD, PA.
Tel. HO 1-2424

Nemeskite manes laukan!

NENUSIGASK, Mielas Skaitytojau, — aš vėl atkeliauju pas Tave, aš senas Darbininko laikraščio kalendorius. Daug kartų atėjau į Tavo namus ir kabojau sienoje, kalbėdamas ištinus metus. Ir dabar, štai, mano dvylika naujų lapų guli prieš Tave ir laukia, kol pakabinsi ant sienos. Ten mano vieta: nuolat kaboti, rimtai žiūrėti į jūsų darbus ir linkėti, kad 1957 metai neštų laimę ir ištvėrmę.

Ateinu šį kartą triukšmingai, pirmame puslapyje išdėjęs neramius raitelius, kurie nešasi vėliavas, kardus.

Tai vyrai kareivis, kardu kertą savo kelius. Tai mūsų ateinančių metų dienos, mes patys, kurie grumsimės ir kelsime aukštyn savo vėliavas. Čia joja Trys Karaliai ir Betliejū. Ar mes šiais ateinančiais metais surasime Betliejaus Kūdikį, ar jam nusilenksime, ar jam sudėsime dovanų?

Pralėkę neramiais žirgais sausį,

vasario mėnesį randame karaliaus Mindaugo vainikavimą. Šį daik. Adomo Varno pieštą paveikslą išdėju prasmingai. Kaip kadaise nepriklausomybės aktas Vasario 16 vainikavo mūsų pastangas išsilaisvinti, kaip karaliaus Mindaugo karūna, senosios Lietuvos pasididžiavimas, atnešė mūsų tautai krikščioniškąją kultūrą. **Kovo mėn.** vėl nesulaukiu, nesigriebęs istorijos. Tai šv. Kazimiero, mūsų tautinio šventojo, mėnuo. Išdėju paveikslą, kaip atidaro šv. Kazimiero karstą. Paveikslą piešė italas Del Bene Vilniaus katedroje, šv. Kazimiero koplyčioje, ant sienos.

Balandžiui užsikabinau P. Rimšos iš bronzos kaltą medali. Daugelis jį užmiršo, bet jis tikriausiai ir dabar tebėra į mūrytas Kauno bazilikoje. Medalyje vaizduojamas pirmasis Lietuvos vyskupas Kristijonas (1252) ir pirmasis Lietuvos arkivyskupas metropolitas J. Skvireckas (1926), kai buvo įkurta Lietuvos bažnytinė provincija.

Gegužiui pravėriau Žemaitijos kalnelius — parodžiau seną Žemaičių Kalvarijos paveikslą. Su pavasariu tuose kalniukuose pasigirsta giesmės, nešdamos malonų senovės dvelkimą. Paveikslas su stebuklingąja Dievo Motina pieštas 19 amžiuje. Jį daug kartų įvairiuose miestuose (net Vokietijoje) spausdino ir skleidė Žemaičiuose kaip šventos vietos prisiminimą.

Birželyje vėl sustoja senosios Lietuvos vyrai. Juos prikelė dailininkas Adomas Galdikas, kuris vaizduoja Vytautą po Žalgirio kautynių (1410). Išdidusis kryžiuočių ordinas sukrauna savo ginklus ir vėliavas prie lietuvių kojų.

Liepos mėnesį praskleidžiam Amerikos istorijos kampelį. Esame įpratę, kad už šio krašto laisvę kariavo tik vyrai, bet 1778 m. Monmouth kautynėse ir moterys čia buvo karžygės; nepabūgusios ug-

nies, jos valo artilerijos pabūklus, neša šaudmenis.

Rugpjūtyje aš vėl klimstu į istoriją. Šį kartą sustojau ties Maskva, kuri dabar drebbina pasaulį, o kadaise, 1369 m., Algirdas drebino ją, savo kardu kapojo jos vartus. Šį paveikslą nupiešė dail. S. Ušinskas.

Po triukšmingų istorijos įvykių užsikime į senąjį Vilnių pailsėti,

užėikime į kokią kavinaite atsigauti, paklaustyti senų romantinių pasakojimų. Štai, prieš mus Vilnius 19 a. pradžioje.

Rugsėjis lekia gražiais arkliukais pro Nerį, o kalniukuose senasis Vilnius su savo gražiais pastatais.

Verskime dar lapą ir spalio mėn. surasimė 19 amžiaus Aušros Vartus. Tai senas paveikslas, iš kurio matome, kad ir prieš 150 metų Aušros Vartai atrodė taip pat, kaip ir dabar.

Su lapkričiu, su Vėlinėm, niuikiasi dangus ir mūsų mintys. Štai, iš istorijos vaidenasi Kęstučio, to šaunaus riterio, nužudymas. Nupiešė jį dail. V. K. Jonynas.

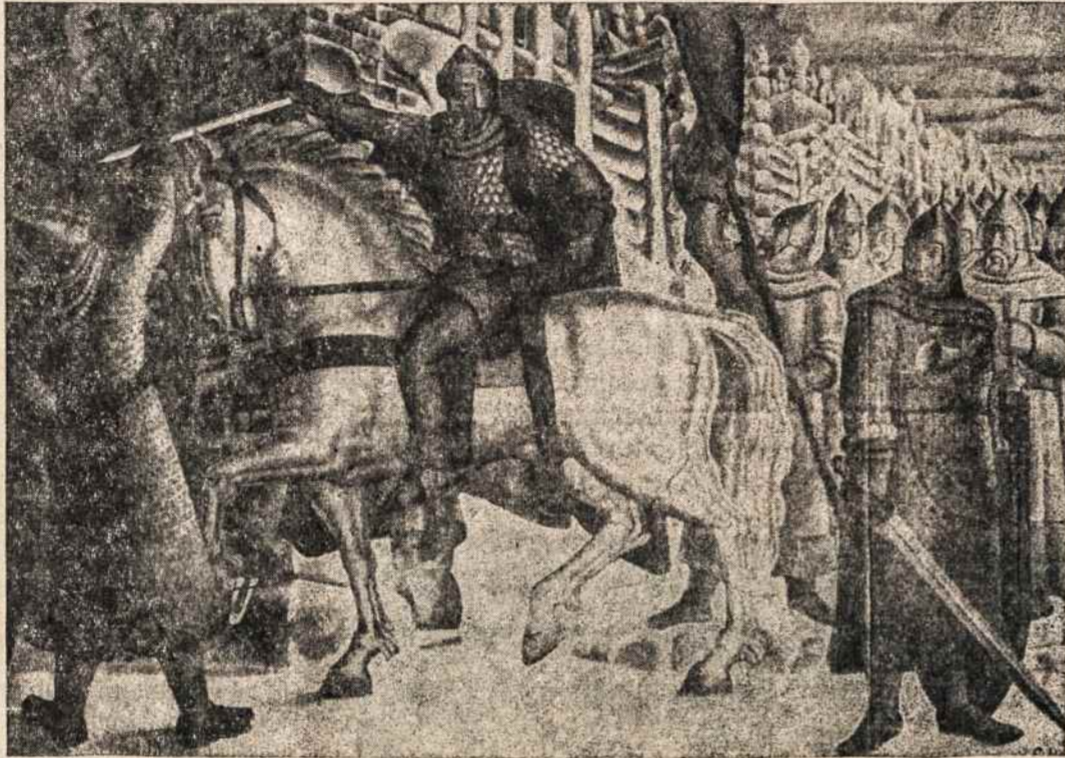
Kitų metų Kalėdom, gruodžio mėnesiui, išdėju Vytauto Kasilio paveikslą Bėgimą į Egiptą. Dailininkas dabar gyvena Paryžiuje, kur garsėja savo darbais.

Mano dvylika lapų neša žiemą, pavasarį, vasarą ir rudenį — neša 365 dienas. Iš jų pakils daug rūpesčių, vargų, bet

bus ir linksmų giedrių valandų. Norėčiau, kad tos visos mano dienos, kurios žvelgs į Jus per visus metus, būtų Jum draugiškos ir geros, norėčiau, kad ir Jūs, kaip ir mano istoriniai paveikslai, kartu pakiltumėt iš savo pilkumos, susvītētumėt naujais pasiryžimais, gražiais darbais, kad visomis jėgomis atneštume pasauliui taiką, o mūsų pavergtai Lietuvai laisvę.

Su tais žodžiais save pristatydami, kartu prašau: nemeskite manes laukan! Jūs gaunate daug kalendorių, visokie biznieriiai užverčia kampus, bet tegu pasilieka su Jumis savas, lietuviškas. O žiūrėdami į mano lapus, neužmirškite ir Darbininko laikraščio!

Jūsų
1957 Darbininko Kalendorius

ALGIRDAS prie Kremiaus vartų.

MIEGAS — SARGAS NUO LIGŲ

DR. A. GRIGAITIS

Miegas turi didelės reikšmės mūsų gyvenime, — jis geriausias poilsis, kuris grąžina energiją kūnui, ypač nerūvų sistemai. Jis ypač svarbus vaikams, jaunimui, ligoniams. Gilus miegas ligoje — ženklas ligos persilaužimo geron pusėn.

Apie miego priežastis yra keletas teorijų. 18 amžiuje buvo kilus kraujo indų teorija, — t. y., galvos smegenų kraujotakos pakitimo teorija. Šios teorijos šalininkai nurodinėjo, kad prispaudus kaklo gyslas, kurios maitina smegenis, įvyksta nervų miegas. Bet tai ne miegas, o paprastas apalpinimas, nes smegenys nebe gauna kraujo ir deguonies.

Kleitmanas sako, kad miegas įvyksta dėl sumažėjimo nervinių impulsų, kurie eina į centrinę nervų sistemą iš įvairių organų ir raumenų. Treči spėja, kad miegas kyla dėl toksinų, cheminių pakitimų organizme darbo metu. Jie mano, jog yra specifiniai miego nuodai, kurie iš kūno pranyksta miego metu. Žinoma, šie spėjimai nepasitvirtino, nepriėjo ir kito mokslininko teorija, kad smegenyse esąs specialus miego centras.

Pavlovo teorija aiškina, kad pavargus arba persidirbus dėl

per didelio smegenų jaudinimo įvyksta smegenyse jautrumo sumažėjimas jaudykliams. Tai apsaugoja narvelius nuo tolimesnio persidirbimo, išsilaikymo. Vietose, kur įvyksta jautrumo sumažėjimas, smegenys gauna poilsį. Jei toks jautrumo nusilpnėjimas įvyksta visuose smegenyse, ilgis visų smegenys ir organizmas.

Dažniausiai jautrumo sumažėjimas įvyksta ne visuose smegenyse. Tos smegenų dalys, kurios turi budėti, nemiega. Pavyzdžiui, kare kareivis miega per artilerijos šaudymą, bet greit pabunda vado pašauktas. Motina giliai miega, nors aplinkui yra didelis triukšmas, bet ji tuoj išgirsta pabudusį ir pravirkusį kūdikį.

MIEGO FIZIOLOGIJA

Miego metu galime pastebėti įvairių pakitimų žmogaus organizme. Kvėpavimas sulėtėja, pasidaro lygus ir gilus. Normalus 16 kvėpavimų per minutę sulėtėja iki 10—12 kartų. Sumažėja oro pasikeitimas plaučiuose. Minkštojo gomurio raumenys atsipalaiduoja nuo įtempimo, kitas dėl to miego metu pradeda snarpti. Sulėtėja ir kraujo apytaka, sumažėja širdies veikimas, kraujo spaudimas, odos kraujo indai išsiplečia. Išsiurbimas maistingų dalių iš žarnų ir kraują padidėja. Sumažėja liaukų veikimas, išskyrus prakaito liaukas, krinta temperatūra, ypač 6 v. ryto.

Pranyksta raumenų įtempimas, todėl žmogus negali miegoti stovėdamas, o sėdint iš rankų krinta knyga, galva nusvyra. Akių raumenys veikia, jos miego metu užmerkto.

Taip pat išsijungia kai ku-

rios organizmo funkcijos: regėjimo, pajutimo, skonio, uoslės, vėliausiai klausos.

MIEGO HIGIENA

Be miego smegenų narveliai pavargsta, nyksta, kas atsiliepia žmogaus sveikatai. Nemiga žmogų veda prie psichinių ligų, sumažėja atsparumas infekcijoms. Sunytis po 4—5 dienų nemigos žūsta, o saugę gyvuliukai po 12—20 dienų.

Vidutiniai suaugęs žmogus reikalingas 7—8 v. miego, kūdikis 10 mėn. — 16 val., vaikas 2—3 metų — 12 val., 6—10 metų — 11 v. ir t. t. Žinoma, šios normos yra apytikrės. Kiekvienas žmogus ir jo amžius turi savo normas.

Yra žmonių, kurie pasitenkina trumpu 5—6 v. miegu ir jaučiasi pilnai sveiki, darbingi. Kad miegas ateitų laiku ir būtų normalus, reikia kasdien skirti tas pačias valandas. Miego ilgumas priklauso dar ir nuo darbo rūšies, nervų sistemos. Proto darbo žmonės reikalingi ilgesnio miego, panašiai ir dirbą darba, surišta su nervų įtempimu.

Miegui dar nuteikia tamsa, ramybė, patogii lova, minkšta pagalvė, šiltas užklotas. Pasivaikščiokimas, šilta vonia pagreitina miegą. Kitus miegus nuteikia monotoniškas laikrodžio taksėjimas, traukinio ratų dundėjimas.

Prieš miegą neprivalgyti — geriausia gulti dvi valandas po valgio. Atsigulus negalvoti apie rimtus dalykus, Arbata, kava, kakao, šokoladas trukdo greit užmigti.

Miegamas turi būti erdvas ir šviesus, temperatūra vidutinė, kasdien gerai vėdinamas, atidarant langus ir leidžiant saulės. Tvankiam pri-rūkytam kambaryje miegas sunkus, nesotus. Labai svarbu, kad miegamas turėtų gryną orą, pakankamai deguonies, kuris turi didžiausios reikšmės žmogaus kraujui ir, žinoma, viso kūno sveikatai. (Nukelta į 6 psl.)

BALTIMORĖS ŽINIOS

Neseniai buvo supiltas kapas Vincui Petručiui, Lietuvos vyčio kryžiaus kavalieriui, Balso ir Romovės valdybų nariui, aktyviai dalyvavusiam ir kitose organizacijose.

Gruodžio 2 negailestingoji mirtis nutraukė gyvybės giją **Teresei Matuliuskienei.** Vėlionė buvo viena iš steigėjų Balso skyriaus, kuriame dirbo iki paskutinės dienos. Ji uoliai ėjo sekretorės pareigas L. T. knygynė ir L. P. Moterų klube, šalia to dar dirbo ir kitose organizacijose. Buvo sulaukusi 66 metų. Nuliūdime paliko vyrą Kostą, giminaičius ir draugus.

Balso rūbų vajuos buvo baigtas lapkričio 27. Rūbai supakuoti ir išsiųsti Balso centrui, viso 7 dėžės. Visiems aukotojams ir kuriuo nors būdu prisidėjusiems prie jų rinkimo nuoširdus ačiū. Pinigais buvo surinkta \$470.70.

Balso skyriaus vakaras, įvykęs lapkričio 24, reikia laikyti pasisekusiu, nors galėjo būti ir daugiau žmonių. Buvo svečių iš Stafordo ir Washingtono.

Vakarui vadovavo dr. Armanienė, po kurios žodžio, programą išpildė poetas K. Bradūnas, P. Karaša ir Čipkienės vadovaujama tautinių šokių grupė. Pelno padaryta virš \$400.00.

Balso valdyba dėkoja prel. L. Mendeliui už paskelbimą bažnyčioje, radijo valandėlės vedėjui už pagarsinimą ir už scenos prižiūrėjimą. Raitai ir jo padėjėjams Jakubaitienei ir Gailevičiui už bufeto vedimą. K. Matuliuskui už pinigų tvarkymą, M. Simkui už laimėjimų pravedimą ir C. Surdokui už bilietų pardavimą. Padėka visiems dalyvavusiems ir aukojusiems vargstantiems lietuviams sušelpți Vokietijoje ir Sibire.

Mokslieiviai ateitininkai gruodžio 2 d. šv. Alfonso parapijos salėje minėjo prof. S. Salkauskį prisimindami jo 15

metų mirties sukaktį. Buvo pradėta pamaldoomis šv. Alfonso bažnyčioje, po kurių buvo bendri puscryčiai.

Minėjimą atidarė B. Bogutaitė, malda sukalbėjo kun. K. Pugevičius, S. Surdokas laikė paskaitą, įdomiai papasakodamas apie prof. St. Salkauskio asmenį. V. Drazdys, J. Boguta ir B. Bogutaitė paskaitė keletą ištraukų iš Ateitininkų ideologijos, po kurių C. Surdokas tęsė savo paskaitą, nušviesdamas St. Salkauskio darbus lietuvių tautai ir Lietuvos studentijai. Gailevičiūtė ir E. Bradūnaitė pasakė eilėraščius. Minėjimas baigtas Ateitininkų himnu. **Ten buvęs**

Vyčių Sv. Valanda

Naujosios Anglijos apygardos vyčiai gruodžio 9 buvo suvažiavę Sventajai Valandai į Worcesterį, Aušros Vartų bažnyčia. Dalyvavo kuopų valdybos, kai kurie nariai ir dvasios vadai. Sventąją valandą pravedė kun. A. Vlungis, Aušros Vartų lietuvių parapijos vikaras ir vyčių dvasios vadas. Po pamaldų įvyko vyčių pasitarimas ir užkandžiai, kuriuos paruošė Worcesterio vyčiai. **J.S.**

PITTSBURGH, PA.

Amerikos Lietuvių Tarybos Pittsburgho skyrius ruošiasi atžymėti Lietuvos Nepriklausomybės 39 metų sukaktį. Pittsburgho Lietuvių Tarybos susirinkime, kuris buvo gruodžio 5, šis reikalas buvo plačiai aptartas. Minėjimas nutarta rengti vasario 10 Lietuvių Piliėčių Klubo salėje. Kalbėtoju numatyta kviesti Vlika pirm. J. Matulionis. Reikia pažymėti, kad į šį minėjimą suplauks tautiečiai iš visų miesto ir apylinkės pakraščių, kad parodytų, jog tėvynės meilė tebedega lietuvių širdyse, kad prisimintų Lietuvos kančią komunizmo pančiuose, kad pasiryžtų dar didesnei kovai už jos laisvę. **Fr. Zilionis**

Brazilijos lietuviai gruodžio 2 surengė Maldos dieną už Lietuvą vienoje Marijos šventovėje. Iš Rio de Janeiro dalyvavo 40, iš São Paulo 200 žmonių. Procesijos vedėjas kun. dr. Ignatavičius išdalino 4000 egz. informacijos apie Lietuvą portugaliskai. Ten buvo malda už kenčiančią Lietuvą.

Apie Mažąją Lietuvą ruošia knygą Montrealyje gyveną mažlietuvių veikėjai. Tai bus straipsnių rinkinys, pavadintas "Tarp Klaipėdos ir Karaliaučiaus".

Jokūbas Sernas, aktorius, vaidinęs "Helen of Troy", pasirodė naujame "Nojaus arkos" filme.

Jaunimo teatras veikia Sydnejuje, Australijoje. Lapkričio 18 jis pastatė muzikinę pjesę "Pupų berniukas".

Vatikano radijo stotis minėjo savo veiklos 25 metų sukaktį. Radijo stotis pradėjo veikti 1931 m. lapkričio mėnesį. Tuo metu ji buvo viena iš galingiausių stočių Europoje. Ši radijo stotis kiekvieną dieną veikia 10 valandų, perduodama pranešimus 29 kalbomis. Transliuojamos pamaldos iš Sv. Petro bazilikos ir visos Sv. Tėvo viešos kalbos, o taip pat duodamos transliacijos ir komunistų pavergtoms tautoms.

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas

LIETUVA

yra geriausia dovana visokioms progoms. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėti.

Kiekvienam verta šį gražų leidini pačiam įsigyti ir kitam dovanoti. Išleido: A T E I T I S, 916 Willowhby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Jį galima gauti:

ATEITIS administraciją ir ir pas platintojus. Kaina 6 dol.

IŠ VISUR

Kun. Longinas Jankus iš Los Angeles persikėlė į Pomona, Calif. Ta vieta yra už 25 mylių nuo Los Angeles.

Prel. J. Balkūnas, Balso vicepirm., buvo nuvykęs į Montrealį ir padarė pranešimą apie Balso veiklą, išskeldamas mintį, kad JAV ir Kanada reiktų sudaryti vieningą šalpos sistemą ir viską siųsti per Balfą.

Montrealyje gruodžio 9 pašventintas naujai pastatytos šv. Kazimiero parapijos bažnyčios kertinis akmuo. Pašventino Montreolio vyskupas. Parapijai vadovauja kleb. kun. J. Bobinas. Bažnyčios šventinimas numatytas kovo 3, šv. Kazimiero išvakarėse.

Dail. A. Zmuidzinavičius spalio mėn. suėjo 80 metų. Dailininkas dabar gyvena Lietuvoje. Jis pasižymėjo Lietuvos peisažų tapyba.

Kun. dr. A. Deksnys, Nekalto Prasidėjimo E. St. Louis, Ill. parapijos klebonas, lapkričio 25 atšventė 25 kunigystės sukaktį.

Pirmoji lietuviška opera, Miko Petrauskio Birutė, buvo pastatyta Vilniuje 1906 m. lapkričio 6.

Lietuviškus namus nori įsigyti Tillsonburg — Delhi, Ont., lietuviai. Tam tikslui yra suorganizuotas specialus komitetas.

Broliai Zukauskai Hamiltone filmuoja visus svarbesnius lietuvių įvykius Kanadoje.

Kun. P. Gasiūnas, West Pulman klebonas Chicagoje, mirė gruodžio 4, palaidotas gruodžio 10 d.

Apie Mažąją Lietuvą ruošia knygą Montrealyje gyveną mažlietuvių veikėjai. Tai bus straipsnių rinkinys, pavadintas "Tarp Klaipėdos ir Karaliaučiaus".

Jokūbas Sernas, aktorius, vaidinęs "Helen of Troy", pasirodė naujame "Nojaus arkos" filme.

Jaunimo teatras veikia Sydnejuje, Australijoje. Lapkričio 18 jis pastatė muzikinę pjesę "Pupų berniukas".

Vatikano radijo stotis minėjo savo veiklos 25 metų sukaktį. Radijo stotis pradėjo veikti 1931 m. lapkričio mėnesį. Tuo metu ji buvo viena iš galingiausių stočių Europoje. Ši radijo stotis kiekvieną dieną veikia 10 valandų, perduodama pranešimus 29 kalbomis. Transliuojamos pamaldos iš Sv. Petro bazilikos ir visos Sv. Tėvo viešos kalbos, o taip pat duodamos transliacijos ir komunistų pavergtoms tautoms.

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas

LIETUVA

yra geriausia dovana visokioms progoms. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėti.

Kiekvienam verta šį gražų leidini pačiam įsigyti ir kitam dovanoti. Išleido: A T E I T I S, 916 Willowhby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Jį galima gauti:

ATEITIS administraciją ir ir pas platintojus. Kaina 6 dol.

please care... because hunger hurts!

because saving lives is this simple: You send \$1 to CARE. That dollar sends 22 lbs. of food overseas — helps feed this little boy and his family for one whole month.

SEND \$1 TO CARE, N.Y. or your local CARE office

Į negerumus turime reaguoti visi

(Atkelta iš 2 psl.)
kilimą 1941 m. **D. Juris**
Redakcijos prierasas. Reikalingas reaguoti į svetimųjų atsi-

Gruodžio 25ta

Linksmi KALĖDŲ ŠOKIAI

Kalėdų Vakarų **APREIŠKIMO PARAP. SALĖJE**
NORTH 5th ir HAVEMAYER STRS. BROOKLYN

JOE THOMAS ORKESTRAS
8:30 val. \$1.25
KVIEČIA L. Vyčių 41 KUOPA

Tokio reagavimo faktų yra ir daugiau. Tik mes jų visų nežinome ir negalime informuoti. Tačiau pačia mintį, kad šita atsiliepiama reikia dar sustiprinti, suracionalizuoti — tektų tik paremti.

Ponas TOKS

Ponas Toks, apsirėdęs Kalėdų Seniu ir apsikroves lėlėm, įmokšlino į akių gydytojo kabinetą.

— Rodos, pataikiau, kur reikia. — bambtelėjo garsiai po nosim.

— Taip. O tamsta kuo skundies? — paklausė akiniuotas daktaras. — Neprimatai?

— Ir matau ir skaitau, — pasigirdamas atsakė ponas Toks. — Aiškiai perskaičiau ant durų parašyta: "Gydomos visokios akių ligos".

— Žinoma. Tam ir esu akių gydytojas.

— Tai gerai! — vėptelėjo ponas Toks. — Aš kaip tik ieškau daktaro, kuris visas akis taiso. Va, žiūrėk! Kai tą lėlę paverčiau ant šono, tai ji užsimerkia; kai pastatau, atsimerkia.

— Taip ji padaryta. — paaiškino daktaras autoritetinai. — O tamsta ko norėtum?

— Aš asmeniškai nieko nenorėčiau. Tik norėčiau paklausti, ar tamsta turi pasiūlyti ant šono, jei nori užsimerkti, kitaip negali? O žiūri tik atsistojes

— Aš ne lėlė, — rūšiai atkirtė daktaras. — Aš nesu prantu, ko tamsta iš manęs nori?

— Tai gražiausiai! — truktelėjo pačias ponas Toks. — Rodos, aiškiai išdėjau lėlės akių negalią: kai ją paverčiau ant šono...

— Tai ji užsimerkia, ir aš čia nieko negaliu padaryti.

— Vadinasi, tamsta ne visas akis gydyti?

— Visas, bet ne lėlių.

— Bet lėlė gi akis turi? — neužsilėdo ponas Toks.

— Žiūrėk, čia gi akys, ne guzikai, ir tokios dailios, kaip jaunos mergaitės. Tik nesivarto gulščios. Ji negali atsigulus žiūrėti į melsvą dangų ir svajoti. Tai didelė nelaimė jaunuose metuose. Ir tamsta, sakai, nieko negali padėti?

— Ne, — užkirtė daktaras kaip kirviu.

— Taip reikėjo iš pirmo žodžio ir sakyti, — užpyko ponas Toks, — ir negaišyti man laiko. Ir dar ką pridėsiu: nusimti iškaba, kad negydomos visos akių ligos.

Moklindamas toliau ponas Toks rimtai mastė ir sau kalbėjo:

— O vis dėlto lėlių akys geresnės negu žmonių. Jos žiūri į žmones ir tartum nieko nemato, nors ir liežuvį rodytum. Dėl to nesupyksta ir neužsimerkia. Taip pat jos niekam nemerkia, kad gundytų ar prigautų. Gerai, kad daktarai jų ir netaiso.

DVYNUKĖS, Deborah ir Christine Andrews, kurios buvo suaugusiųs galutinėmis, po operacijos gražiai auga ir rodomos Chicago televizijoje.

DETROIT, MICH.

Gruodžio 8 "Naujienose" V. Mingėla prisimena lapkričio 11 Detroito įvykusį "Dailaus kalbėjimo, skaitymo bei deklamavimo" konkursą (lietuviškiau būtų varžybas. P. N.). Dera tokie įvykiai aprašyti, tik nedera vienus išpūsti, kitų vos neišpūsti... Kas netvarkoje?

1. Dailaus skaitymo ir deklamavimo varžybos nėra nei naujiena, nei pirmiena. Ir LB gyvenime tokias varžybas girdejome pernai buvus Clevelande. Tradicinės jos buvo daugelyje Lietuvos gimnazijų. Tradicinės jos buvo ir moksleivių ateitininkų vasaros stovyklose tiek Vokietijoje, tiek čia Amerikoje.

Apie dailų kalbėjimą, tiesa, pirmą kartą išgirdom. Anksčiau aš nežinojau iškalbos (retorikos) varžybas.

2. Kodėl V. Mingėla, būdamas LB Detroito apylinkės valdybos narys, meta tiek kaltinimų ir priekaištų jaunimui, ypač jaunimo organizacijoms, o užmiršta, kad šių varžybų mintį LB Detroito apylinkės valdybai prisiuntė jaunimas — moksleiviai ateitininkai dar kovo 22 d.

3. Varžybų laimėtojus V. M. pristato keistai. Vieniem užtenka tik vienos vardo raidės, o kitiem yra ir vardas, ir pavardė, ir dar nurodyta, kad skautė. Aš gi mačiau, kad laimėtojų tarpe buvo dar mažiausia 4 skautai ir 4 ateitininkai.

4. V. M. rašo: "Visos jaunimo organizacijos gavo iš LB Detroito apylinkės valdybos pakvietimą kalbamose varžybose dalyvauti... Bet jie neatėjo: ir tų organizacijų vadovai nedalyvavo." Gaila, kad V. M. tematė tik vieną skautę,

kai tuo tarpu salėje buvo ir studentų skyriaus valdybos vicepirmininkė, ir stud. atk. pirmininkas, ir sekretorius, "Gabijos" tunto adjutantė, moksleivių ateitininkų pirmininkas ir būrys šiaip jau narių, studentų ir t.t. (Nemaniau, kad V. M. taip jaunimą apkaltins, būčiau po salę daugiau pasidairęs).

Paliesti ir vadovai. O pravartu būtų žinoti V. Mingėlai, kad visi 3 vyresniųjų grupės ateitininkai, skaitydami parinktus tekstus, gavo iš savo globėjo, kad tas pats globėjas davė patarimų, kaip skaityti, kad tą patį sekmadienį prieš varžybas susirinkime tie dalykai buvo skaitomi, ir ne tik globėjai, bet ir kuopos nariai davė pastabas.

5. Ne iš šio, ne iš to V. M. cituoja Sauerveina: "Kad pas lietuvininkus nėra vienybės ir man dėl to skauda širdis". Kur gi čia kokia vienybė? Niekas specialiai varžybų neboikotavo, niekas prieš jas nepasiskė. Salėje matėsi visokių pažiūrų žmonių.

6. Nereikia norėti, kad į vaikų programėles žmonės rinktųsi kaip į Čiurlionio ansamblio koncertą. Varžybos svarbios patiems dalyviams, tačiau eiliniam žiūrovui, klausytojui, ne tėvui ir ne mokytojui, išpuždiu nepaliks, nežiūrint, kaip ten jas paskui korespondentai aprašytų.

7. Tačiau ir aprašant nereikia ieškoti kažin kokių kaltinimų ar kalbėti apie "didelius kultūrinius darbus" visa susukant, supinant į paties V.

Miegas — sargas nuo ligų

(Atkelta iš 5 psl.)

Didelės reikšmės poilsui turi miego laipsnis: gilus miegas, paviršutinis, ar tik snaudulys. Pas sveikus žmones giliausias miegas po valandos užmigus. Po trijų valandų silpnėja, po 6—7 v. vėl stiprėja. Miego stiprumas ir gilumas daug priklauso nuo nervų sistemos stovio. Nuotolinis nuovargis veda prie nemigos, o pastaroji — prie nervų sistemos, vidinių organų veiklos sutrikimo.

Žmonės įprato miegoti nakčia. Tai yra natūralus reiškinys. Jei žmonės dirba naktinį darbą, jis veikia neigiamai. Tik su sveika nervų sistema žmonės gali dirbti nakties metu. Tada jis turi dienos metu gerai išsimiegoti.

MIEGAS—SARGAS NUO LIGŲ

Netvarkingas miegas ir jo stoka priveda prie ligų — dažniausiai prie nervų sutrikimo. Po sunkių psichinių pergyvenimų, nemalonumų geriausias

L. K. B. CENTRAS ŽENGLIA Į GRAŽŲ RYTOJŲ

KEARNY, N. J.

Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras Kearny, N. J. ir vėl verčia naują lapą. Gruodžio 10 d. buvo sukvietas metinis narių susirinkimas aptarti nuveiktus darbus, išsirinkti naują valdybą ir numatyti darbo gaires ateičiai.

Prieš pradėdant nušviesti šio susirinkimo eigą, norėtusi pareikšti keletą minčių, kokias išorinė šventės nuotaika vylia. Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro Klube, kur ne tik lietuviai, bet ir sveitimaučiai lankosi įvairioms parengimams bei programoms.

Tikra kalėdinė nuotaika: klubo sienos papuoštos lietuvių trispalvėmis juostelėmis, klubo viduryje kabo lietuviško stiliaus Betliejus su mūsų sodžiaus tvorele, eglutėmis ir inkiu mūsų paukščių pažibai — gandrui. Salėje gražiai papuošta Kalėdų eglutė, trispalvės — geltona žalia ir raudona — juostos prismaigstytos prie lubų sudaro įspūdį, lyg tai plevesuos ja mūsų tautinės vėlavos, sienos papuoštos pušų šakelėmis ir įvairių spalvų

giriandomis. Įėjus čia tikrai jaučiama sava lietuviška nuotaika, primenantis mums anuos mielus laisvės laikus.

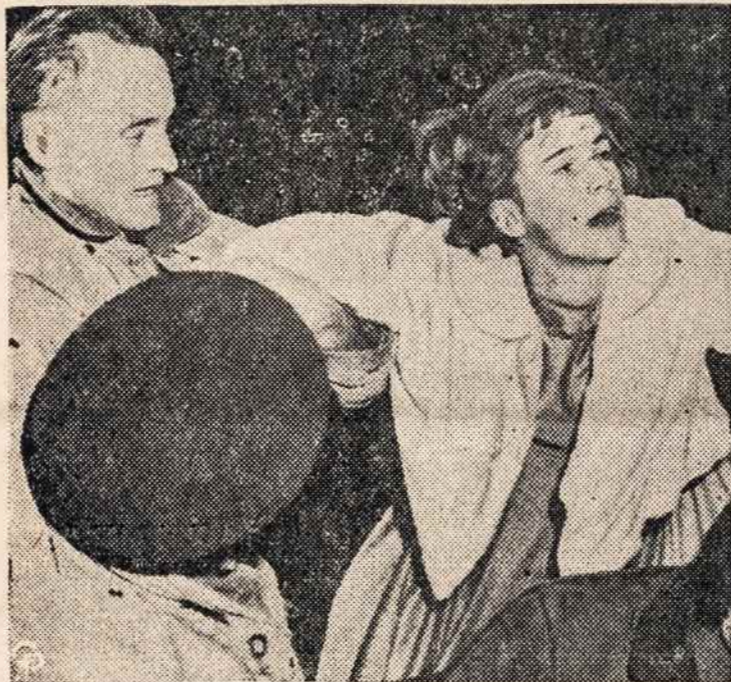
Siuos papuošimus padarė draugijos ilgamečiai nariai, visa širdimi atsidavę šios draugijos gerovei, — tai Antanas Paliukaitis ir J. Wilkie (Vilkelis). Jie be jokio atlyginimo dirbo ir įdėjo lietuviškos širdies į šį gražų darbą. Užtat jiems didelis lietuviškas aciū, o mums džiaugsmas, jog dar netrūksta žmonių, dirbančių iš pasišventimo.

Susirinkimas buvo gausus ir darbingas. Pirmiausia išryškėjo šios bendruomenės finansiniai stovis. Daug dirbta ir daug iniciatyvos įdėta. Todėl finansiniai ištekliai leido išstėsti parapijai duotą pažadą — šiemet sumokėti \$5000. — (Iš pasizadėtųjų \$30,000, — bus jau sumokėta \$25,000), paaugūti nemažas pinigų sumas labdaringsiems įstaigoms, jų tarpe ir Balfui \$100, ir dar įdėti nemažas pinigų sumas įvairiems remontams bei klubo mechaniniam įrengimams.

Buvo peržiūrėti taip pat ir kiti nuveikti darbai: suruošti parengimai, padaryti techniški patobulinimai ir aplamai visa, kas turėjo įtakos šios bendruomenės veiklai.

Mingėlos straipsnį atestuojanti stilių: "Jis sukosi apie mūsų mažuosius kaip ratas, o tie mažieji varžovai, apie jį, kaip apie ašį".

Apie tai, kaip rengtinis varžybos, kitą kartą. P. Natas

SHIRLEY JONES (Los Angeles) išliko nesuzėista, tik įgsandinta, kai automobilis nusivertė į 400 pėdų praraja. Vienas jaunuolis užmuštas, kiti 5 sužeisti.

WORCESTER, MASS.

Dideliu pasisekimu net dvi dienas Aušros Vartų salėje buvo vaidinama Mistle Show. Programos rengėjas ir vedėjas buvo V. Burdulis, šokių bei plastikos mokytoja — Br. Kvedaraitė. Aktoriais daugiausia buvo 116 kuopos vyčiai. Vaidinimai veltui pakartoti "State Hospital" ligoninėje.

Sventėms atnaujintas ir išdekoruotas Aušros Vartų bažnyčios vidus. Praėjusių uraganų pėdsakų nei išviršaus nei iš vidaus bažnyčios nesimatyti.

Antanas Giedraitis — Giedrius su šeima, jaunimo rašytojas ir buvęs Vasario 16 gimnazijos direktorius, kviečiamas prel. K. Vasio, iš Vokietijos atvyko ir apsigyveno Worcester.

Lituaininė mokykla Kalėdų eglutė Aušros Vartų salėje visiems Worcesterio lietuviukams ir tėvams ruošia gruodžio 30 d. 4 val. p.p. Programoj jaunimui pasaką paseks, pasakų rašytoja A. Giedrius.

Religinių plokštelių muzika įtaisyta prie elektrinių Aušros Vartų bažnyčios varpų. Besirenkančiųjų bažnyčion didėnėmis šventėmis toji muzika mielai laukiama ir klausoma.

Veiklus kat. jaunimas (CYC) dažnai rengia įvairias pramogas. A. Manaso vadovybė treniruojas krepšinio komanda, o Br. Kvedaraitės yra mokoma visas būrys krepšinininkų "cheerleaders".

Smarkiai dirba globėjo A. Dainiaus vadovybė moksleivių ateitininkai. Be reguliarių dažnų susirinkimų, turi chorą, kurį moko ponas Kanab - Vaitiekaitytė ir tautinių šokių grupę, kurią moko stud. Matusaitytė. —

Ad Altare Dei kryžiams gauti iš Aušros Vartų egzaminus išlaikė 10 skautų. Worcester vyskupas kryžius įteiks sausio mėn. pabaigoj. W. R.

Einant prie atsities darbu, kiek ilgiau sustota ties mechaniniais įrengimais, kurie vasaros metu vėsintų klubą ir salę (Aircondition), naujos spalvotos, televizijos išigijimo, tarnautojų atlyginimo pakėlimo. Šie dalykai pagrindinai susirinkimo buvo peržiūrėti ir jei ne visi tuojau priimti dėl finansinių sumetimų, bet ir neatmesti, pavedant valdybai dar kartą juos persvarstyti (salės vėsinimo įrengimai, spalvotos televizijos įgijimas).

Valdomųjų organų rinkimas visada turi tam tikrų sunkumų. Ir čia, nors ir jaučiamas narių didelis susiklausymas ir noras visuomeniniai dirbti, šioje tokie nesklaidumai pasireiškė. Tačiau galutinai rezultatai geri. Valdyba su mažomis išimtimis liko ta pati ir 1957 m. Pasitraukė iš pareigų vicepir. J. Belza ir reikalų vedėjas J. Alicks. Į jų vietas išrinkti vicepir. J. Wilkie (Vilkelis), reikalų vedėjo pareigos pavestos finansų sekretoriui Ch. Alicks.

Tokiu būdu 1957 m. Lietuvių Kat. Bendruomenės Centro ir Lietuvių Sventojo Vardo draugijų Valdybą sudaro: pirm. P. Velevas; vicepir. J. Wilkie (Vilkelis); protokolų sekretorius J. Mėlynis; finansų sekretorius ir reikalų vedėjas Ch. Alicks; klubo vedėjas J. Case; išdinininkas Ed. Stadolskis; tvarkdarys Andr. Leonard; teisių patarėjas — Cr. Paulis ir Andr. Salvert. Dvasios Vadas kun. D. Pocius.

Linkėtina, kad ir naujoji valdyba lygiai taip pat būtų darbinga ir bendromis jėgomis siektų savo gražių tikslų — visada padėti parapijai, šelpiti reikalingus pagalbos ir sielotis dėl lietuviškų reikalų, o lietuviškos reikalai arčiausia mums prie širdies ir dėl jų labiausiai turėtume sielotis.

J. M.

H. W. MALE

DRAFTSMEN

LAYOUT AND DETAILING

Opportunity for men with board experience who desire a permanent position with our machine design team.

SALARY

Cost of living allowance, insurance, hospitalization and pension plan.

EATON MFG. CO.

Central Research Division

EV 1-5700

4160 MAYFIELD RD.

CLEVELAND, OHIO

PHILADELPHIJOS bankuose padidintamos pinigų atsargos, nes prieš šventes žmonės daug pinigų išima iš bankų apsipirkti.

TO PLACE HELP WANTED ADS. ASK FOR AD. TAKER TELEPHONE: DEARBORN 2-0819

HELP W. FEMALE

FACTORY WORKERS STEADY YEAR-AROUND WORK

No experiences necessary; will train girls, women and housewives to do various operations in manufacturing and assembling greeting cards. Clean, modern plant; must be willing to do standing jobs; 5.dap week: Mond. thru Fri. good hourly rate.

AGE 18 TO 50 First shift, 8 a. m. to 4:42 p. m. AGE 21 TO 50 Third shift, 11 p. m. to 7:30 a. m.

INTERVIEWING HOURS Mon. Tues. Wed. 3:30 to 11 a. m. and 1 to 7 p. m. Thurs. Fri. 8:30 to 11 a. m. and 1 to 4 p. m.

PART TIME FACTORY AGE 18 TO 50

9 a. m. to 3 p. m. Mon. thru Fri. Earn additional money for Christmas by working in our clean modern plant on a temporary part time basis for approximately 3 months. Must be willing to do standing jobs. Good hourly rate.

AMERICAN GREETING CORP. 1300 W. 78th St. OL 1-3000 oil Lake Ave. CLEVELAND, OHIO

H. W. MALE

JANITOR

DAY SHIFT

5 DAY WK

Permanent Position Must Speak English

SCHOLL MFG. CO.

213 W. Schiller

ELECTRICAL — MECHANICAL ENGINEERS and DESIGNERS

SALARY OPEN

EXPERIENCED IN COMMERCIAL, INDUSTRIAL & INSTITUTIONAL TYPE BUILDINGS WITH AIR CONDITIONING, PLUMBING, HEATING OR ELECTRICAL APPLICATIONS.

CONTACT MR. GEORGE JARIK RA 6-2527

ARCHITECTS

S O M

ENGINEERS

37 S. WABASH

12 FL.

CHICAGO 3, ILL.

HEADACHE?

Chiropractic is noted for its effectiveness in bringing relief to sufferers from most types of headaches — including agonizing migraine. Consult your local chiropractor and write today for further information regarding headaches, their causes and how they can be prevented and relieved. Also ask for free literature regarding other problem diseases.

Spears Chiropractic Hospital Dept. 6000 Denver 20, Colorado

LIETUVOS ATSIMINIMU

RADIO VAIANDA JAU 16 TUS METUS SKRIEJA PAS KIEKVIENA LIETUVI DIZDIZIO NEW-YORKO N. J. IR CONN. APYLINKJE KURIS IEŠKO ATSIGAIVINIMO LIETUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

DABAR

NAUJU LAIKU

ŠEŠTADIENIAIS NUO 4:00 IKI 5:00

STOTIS WEDD (1330 KIL. IR 97.9 MEG. FM)

DIREKTORIUS - JOKUBAS J.

STUKAS

1264 WHITE ST. HILLSIDE N.J. WA 6-3325

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

So. Boston lietuvių pil. d-jos pirmoji šachmatų komanda, tarpklubinėse Bostono rungtyne, stipriai įveikė Brandeis universitetą, santykiu 4½-1½. Po taškų lietuviams pelnijo: K. Merkis, Ged. Sveikauskas, P. Kontautas ir A. Keturakis, o pustaškį pridėjo Aleksis Kliuškovas.

Lietuvių antroji šiukart turėjo sunkesnę dieną, pralaimėdama Harvardo "B" komandai 1-4. Vienintįjį tašką laimėjo Gediminas Kuodis. Gruodžio 14 d. lietuvių antroji turės rungtynes su Boylston klubu, pas juos.

Clevelando industrinė lygoj pirmuoju žaidėju įvardintas inž. A. Nasvytis, skelbia "Cleveland Chess Bulletin". Nasvytis sukorė 7-1 taškų, antruoju stovi latvis I. Garais su 7-1, bet pag. taškų turi mažiau negu Nasvytis. Pirmenybėse dalyvavo 86 žaidėjai.

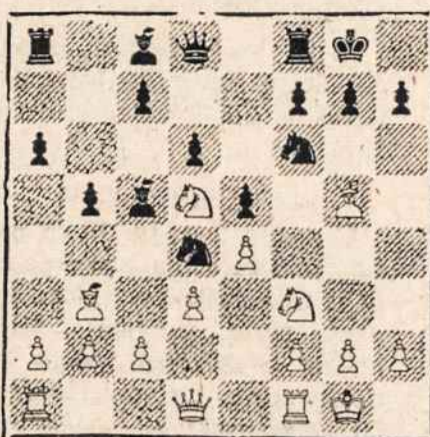
Canadian Chess Chat pateikia įdomų nuotikį iš Kanados atvirųjų p-bių, Montrealy. Trečiame rate P. Vaitonis susitikio su amerikiečiu, meistrui Sobel. Pirmiems 16-kai ėjimų Vaitonis sunaudojo labai daug laiko ir jam beliko 4 minutės — 34 ėjimams. Sobel gi turėjo daugiau valandos laiko. Toliau dalykai klostosi taip, kad abiem beliko po 20 sekundžių, o reikėjo dar padaryti po kelius ėjimus. Galop Sobelio laikrodžio rodyklė krito, nepadarius nustatyto ėjimų skaičiaus ir jis buvo paskelbtas pralaimėjusiu. Meisteris Sobel nenurimo, protestavo, sumesdamas kaltę jo laikrodžiui. Pagaliau teisėjų komisija nutarė tęsti lošimą toliau. Ir koks buvo visų pasitenkinimas, kai Povilas Vaitonis pratęsime šviriati sudorėjo nenuoramą meistrį.

Gediminas Kuodis, 12 metų anžiaus, žaidžia Bostono lietuvių antrojo komandoj. Cia rasime jo partiją su Harvardo Universiteto B komandos žaidėju Cole.

Balti — Kuodis.
Juodi — Cole.
Partija labai trumpa (Itališka).

1. e4 e5 2. Zf3 Zc6 3. Rc4 Rc5 4. 0-0 Zf6 5. Zc3 d6 6. d3 0-0 7. Rg5 a6 8. Zd5 b5 9. Rb3 Zd4 10. Zf:d4 R:d4 11. c3 Rb6 12. Z:f6+ g:f6 13. Rh4 Kh8 14. Kh1! c5 15. f4! Ve8 16. f:e5 V:e5? 17. R:f6+ ir juodi pasiduoda, nes žūsta valdovė.

COLE

KUODIS

(padėtis po juodų ėjimo 9...zd4)

Baltijos šachmatų klube jau prasidėjo čempionato turnyras, kuriame iš mūsiškių įsiklasifikavo Staknys, Sukys ir Vilpišauskas.

Pirmame rate vienam Vilpišauskui teko stoti į kovą, kadangi Šukiui išpuolė būti laisvam, o Staknio— Znotinš partija tapo atidėta. Vilpišauskas, lošdamas su jaunuoliu latviu Hazners, debiute pralošė porą pėstininkų, po ko greitai pasidavė. Sis ratas buvo sekmingas ir kitiems latvių dalyviams — Zirnīs įveiktė estą Allik, Rankis kitą estą Iives, o Pamiljens savo tautietį Ditrichs.

Gruodžio 14 d. bus lošiamas antras ratas. Staknys žais su Sukiui, o Vilpišauskas su Pamiljens. Tą pat dieną prasidės antros klasės turnyras.

KRAMER'S PASTRIES

1643 Second Ave. (Tarp 85 ir 86 gatvės) New Yorke GERIAUSIŲ VOKISKŲ KEPNIŲ NAMAS PYRAGAICIAI, TORTAI, MARCPANAI IR KITI KEPSNIAI

Visada, o ypatingai artėjančioms Kalėdoms čia gausite visokiausių skanėsių, visokioms progoms.

Atidaryta kasdien iki 10 val. vak., sekmadieniais 8—8.

DEMESIO!

TRANS-ATLANTIC PARCELS SERVICE

Siunčiame maisto, drabužių ir vaistų siuntinius į visus Europos kraštus, įskaitant ir Sov. Rusiją. Muitas ir visi mokesčiai apmokami čia. Duodame pilną garantiją, kad adresatas siuntinį gaus į savo rankas. Siuntinių nelaikome, bet kasdien išsiunčiame — todėl greitas ir sąžiningas patarnavimas.

KALBAME LIETUVISKAI

Atdara kasdien nuo 9 iki 6 val. vak., šeštadieniais nuo 9 iki 4 val. p. p. sekmadieniais susitarus.

Trans-Atlantic Parcels Service

2525 Broadway (95 gt. kampas), New York 25, N. Y. Tel. UNiversity 5-1139

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas

1. Lietuvių visuomeninių organizacijų (nekomunistinių) susirinkimams leidžia naudotis patalpomis nemokamai.
2. Pobūviams, šokiams, vestuvėms ar šiaip šventėms nuomoja už prienamą kainą.
3. Geriausi ir įvairiausi gėrimai pigiausiomis kainomis.
4. Lietuviški maisto gaminiai.
5. Naujai išpuošta šokių salė.

Naujų Metų Sutikimas;

vietos rezervuotos — įsigykite kvietimus klube

Nuomavimo reikalu kreipkitės į managerį V. E. MIKALAUSKĄ asmeniškai ar telefonu EV 4-9672 arba pas pavad. K. Vaitaitį

PAULA MYRES (Glandale, Cal.) olimpinės ežai dynsė laimėjo čempionės titulą. Ji geriausiai šoko į vandenį.

ŽINIOS IŠ LOS ANGELES, CAL.

Gruodžio 9 pas ponus Balsius (1353 Edgecliffe Dr., Los Angeles 26) įvyko bendras ateitininkų sendraugių ir ateitininkų studentų susirinkimas. Juozas Timinis, sendraugių pirm., skaitė paskaitą tema: "Prof. S. Salkauskis, jo gyvenimas ir jojo filosofija".

Po paskaitos prelegentas atsakinėjo į klausimus; vieną kitą naują mintį dar pareiškė dr. P. Raulinaitis, kun. L. Jankus. Susirinkimo meninę programą atliko ateitininkai studentai. Violeta Mitkutė padėklamavo savo mamos parašytą eilėrašį "Instaurare omnia in Christo"; Daliė Valančiūtė, Žibutė Balsytė, Violeta Mitkutė, Rita Medziukaitė ir Antanas Polikaitis pirmą kartą atliko Bern. Brazdžionio neseniai paskelbtą "Vaidila Valiūnas". Nutarta imtis iniciatyvos ir atgavinti moksleivius ateitininkus, kurių vienas čia seniau veikė. To darbo imsis ateitininkai studentai su dvasios vadu kun. dr. A. Bučmiu, padedant ateitininkams sendraugiams. Diskusijose dalyvavo: J. Andrius (neseniai atvykęs iš Bostono), dr. P. Raulinaitis, kun. L. Jankus, kun. dr. A. Bučmys, Daliė Valančiūtė, Ant. Polikaitis, V. Mitkutė ir kit. Susirinkimui pirmininkavo L. Valiukas, sekretoriavo — Žibutė Balsytė. Po susirinkimo ypatingo lietuviško vaisinimo parodė dalyviams šeimininkai — ponai Balsiai.

Žibutė Balsytė, jaunoji studentė, šiais metais pradėjusi inžinerijos studijas, nepaprastai aktyviai reiškiasi lietuviškoje veikloje: šv. Kazimiero parapijos choro narė, veikia skautuose, priklauso ateitininkams, vadovauja vyčių kuopos lietuvių kultūros komisijai, vyčių suvažiavimui rengti komiteto narė.

Rimtautas Dabšys, beabgiąs 1957 inžinerijos studijas Kennebunk Port, Maine

CARL HOPPL'S

BANQUETS — RECEPTIONS All Social Functions. Service for 500 Persons. No Party Too Small. SUNDAY DINNER From Noon to 9 P. M. DAILY DINNER From 2.35. Served 5 to 9 P. M.

SPECIAL RATES, PRIVATE ROOMS AVAILABLE FOR WEDDING RECEPTIONS AND BANQUETS

Valley Stream Park Inn.

Merrick Rd. opp. Park, Valley Stream, L. I. Res. Valley Stream 5.6035

"WHAT WILL I GIVE FATHER FOR CHRISTMAS?"

Let Duffy & Quinn, Inc. help with your problem, with the appropriate "Gift Certificate." Phone or Write and if you want the certificate sent direct we send them with your message of greeting.

DUFFY & QUINN, INC.

23 East 51st St., N. Y. 22, N. Y. Murray Hill 8-4820

Apparel for the Clergy Suits - Cassocks - Topcoats

AND FULL LINE OF ACCESSORIES Including KNOX HATS and MANHATTAN SHIRTS

Jungtinėse Amerikos Valstybėse pagal oficialius statistikos duomenis 5 milijonai šeimų turi po 2 lengvas mašinas. Kanadoje gi daugiausia motorizuotu miestu yra Sept-Iles miestelis Quebeco apygardoje, nes iš 2500 gyventojų 2000 turi užregistruotas mašinas.

HELP W. MALE

PORTERS

UP TO 50 YEARS
4 P. M. TO MIDNITE
12 MIDNITE TO 8 A. M.
5 days 40 hours. All benefits, Free Lunch, Free hospitalization, Double time for holiday work within shift, start 45 weekly two increases first year
L. I. CITY SAVING BANK
Bridge Plaza North, L. I. City

DISPLAY

Vinyl Plastic New Rosary Case Buy For Gifts

35 c. each
3. for \$1.00
postpaid

Colors: Bright red. Kelly green. Blue. Black. Burgundy. Brown. Send check or money order Satisfaction guaranteed or money returned. H. C. McKeever 78—08 45th Ave. Elmhurst 73, N. Y.

HOTEL GREYSTONE

91 St. and Broadway, N. Y. C. Famous for excellent service with moderate prices. We specialize in: Wedding Communion breakfast Showers for brides Anniversary parties Club & organization socials All social functions Telephone now: TR 3-5918 — Ask for Banquet Director

CABRINI COLLEGE

Radnor, Pennsylvania

30 minutes to Philadelphia. Catholic institution for superior culture for women, directed by the Sisters, Missionaries of the Sacred Heart. Beautiful Campus, Main line transportation to Philadelphia. For brochure write: THE REGISTRAR, Cambrini College, Radnor, Pa.

TEA

Custom Blend Nectar Introducing Sample Offer 4 BAGS — \$1.00 "The Cup of Contentment" Rare, Coffees, Spices, Herbs New Main Coffee Mill 15 Riverside Ave., Yonkers, N. Y. — YO 5-9346

CHRISTMAS HARD CANDY

20¢ per pound bulk Candy Peppermint Canes, 2 for 5 Also 5¢ and 10¢ Sizes Stocking and TREE ORNAMENTS Empty ¼ & ½ lb. Boxes 2¢ each Wholesale Prices Fred A. Schneider, 2368 Washington Ave. Bronx, N. Y. CYPRESS 8-8019

TO PLACE, YOUR AD

CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

FARMS FOR SALE

BURLINGTON, N. J.

33 akrai žemės Burlington, N. J., apylinkėje, netoli Bordentown Interchange. Colonial tipo namai geram stovyje. Visi įrengimai. Centrinė padėtis. Nauja vištėdė iš "Cinder" bloku 20x30, 2 aukštų "feed house" su rūsiu. Kaina \$40.000. Tel.: AMherst 7-1946-R 11.

REAL ESTATE

BELLMORE

\$24,990. Home of distinction. All brick split level. 7½ spacious rooms full tile baths, stall shower, walk-in closets, two car garage, patio. Near everything. Must see to appreciate value. Walking distance to Catholic Schools and church. Located on Martin Ave., west of Bellmore Ave. Builder. Su 5-2288 or SU 1-0298.

Jei nori ką paskelbti

DARBININKE, skambink telefonu: GLENMORA 2 6916

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriusis

GENERAL INSURANCE BROKER CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, biziniai ir asmeniniai turtais nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreiptis: šikiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Juozas Andriusis

87—09 Jamaica Ave. Woodhaven, 21, N. Y. Virginia 7-4477

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radi stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers)

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

EVERgreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS savininkas

Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Paulius Gaubys FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subūvimai, kopijos ir t. t. Natūraliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai

P. Gaubys foto srity dirba nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darba Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.

(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164

po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

Kunigų Vienybės

New Yorko ir New Jersey apskritys susirinkimas bus gruodžio 20 d. 2 v. p. p. pranciškonių vienuolyne. Dabar pirminkauja kleb. kun. J. Aleksūnas, sekr. kun. V. Pikturina, ižd. kun. J. Petrenas. Susirinkime bus renkama nauja valdyba.

Jaunimo stovyklai,

kurią išigijo ALRK Federacija prie Detroito, stovyklos globos komitatas New Yorko renka aukas. Iki šiol surinkta 6.800 dol., gauta pasizadėjimų dar 1000 dol.

Juozas Strolia,

muzikas, dvejetą metų išbuves Brazilijoje, gruodžio 10 d. grįžo į Ameriką. Trumpam buvo sustojęs New Yorke, iš čia išvyksta į Bostoną, kur jis gyvena anksčiau.

N. Y. L. Dailininkų Sąjunga

nuoširdžiai dėkoja mūsų visuomenei, savų atsilankymu prisidėjusiai prie Petro Kiaulėno pomirtinės parodos Paryžiuje 1957 m. katalogo išleidimo. Tam tikslui suruoštoje gruodžio 9 d. vienos dienos parodoje dalyvavo dailininkai: A. Elskus, A. Galdikas, V. K. Jonynas, V. ir A. Kašubai, Pr. Lapė, M. ir O. Paškevičiai, R. Viešulas ir K. Zoromskis.

Šioje parodoje nupirkti 7 darbai. Darbus išigijo: Pr. Lapienė (A. Elskaus tempera ir A. Kašubienės keram.), inž. Sušys ir Ponia (M. Paškevičiaus tempera), S. Dzikas (Pr. Lapės aliej. tapyba), p. S. (Pr. Lapės aliej. tapyba), K. Čerkešius (A. Kašubienės keramika), J. Šukys (A. Kašubienės keram.). Šių pajamų procentas yra skiriamas taip pat katalogo išleidimui.

Nežiūrint labai nepalankaus oro, parodon atsilankė virš 150 asmenų, kurie minėtam reikalui paaukojo \$186.00.

Išnuomojamas

vienam asmeniui kambarys su apšildymu ir kitais patogumais. Kreiptis: Tel. MI 1-2473 nuo 5 v. v. arba rašyti: 117—08 111th Ave., Richmond Hill, L. I., N. Y.

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APplegate 7-7083

Stud. ateitininkai

gruodžio 14, šeštadienį, kolektyviai ejo į teatrą, kur matė "Inherit the Wind" su Paul Muni. Po teatro įvyko draugovės susirinkimas, kur aktorius Juozas Daubėnas padarė pranešimą apie veiklą ir apie vaidybą, o Br. Stočkus apie evoliuciją biologijos ir filosofijos švietimoje. Susirinkimas baigtas kavute.

Dr. Aleksandro Dumbrio

dvejų metų mirties sukakties proga šeštadienį, gruodžio 22, 10 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus egzekvijos ir mišios.

Marijos Šaulienės

krautuvių Patersono, N. J., 61 Lafayette St., Kalėdų šventėms yra suteikta lietuviškų dovanų ir įvairių lietuviškų valgių.

Dr. Antanas ir Janina

Snieškai vietoj kalėdinių sveikinimų skiria 25 dol. Vasario 16 gimnazijai.

Siuvių Unijos

lietuvių 54-to skyriaus mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 19 d. 5:30 v. v. Unijos patalpose, 25 Arion Place, Brooklyn, N. Y. Bus svarbių pranešimų.

Gimė

Vandai ir Vytautui Zalenkevičiams lapkričio 29 gimė duklė Rasa-Lidija.

Balfui

reikalinga sekretorė lietuvaite, mokanti anglų kalbą ir stenografiją. Atlyginimas geras. Rašyti adresu: Lithuanian Relief Fund, 105 Grand St. Brooklyn 11, N. Y., arba skambinti telefonu EVergreen 7-1422.

Skaitydami KAR! būsite gerai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite iš karinės ir Lietuvos istorijos straipsnių, reikalingus paveikslus iliustruoti, ir Lietuvos karių atsiminimus iš įvairių laikų.

Metinė prenumerata

\$5.00; rašykite: KARYS,
916 Willoughby Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

Netaktas šalpoje

New Yorke gautas iš Vokietijos toks laiškas:

"Artinasi Kalėdų šventės. Jei kas norėtų Vokietijoje gyvenantiems lietuviams padėti, tegul užsako po vieną dolerį porą šimtų "Care" paketų su riebalais. Šitos dovanos amerikiečių akimis žiūrint yra labai pigios, o mums labai brangios, nes tai yra geros rūšies riebalai". Būtų gera, "kad šiaurės Vokietijos lietuviams — kiekviena šeima — gautų po tokį paketą. Iki šiol tai labai praktiška lietuvių protestantai su Pauperu ir Priekšaičiu priedaulyje. Kiekvieni metai jie siuntė visoms protestantiškoms šeimoms po tokį paketą. Gavėjai labai tuo džiaugėsi ir iš katalikų juokdavosi, kad jais niekas nesirūpina. Žinoma, tai buvo netaktas, nes per Balfą daugumoje aukoja katalikai, gi Balfas siunta naudojasi visi, kaip katalikai taip ir protestantai... Padarykite ir jūs tai ne Balf'o vardu".

Laiškas rašytas gruodžio 12. Komentarai prie jo nereikalingi.

Mirė

Šalomėja Strolienė, 75 m. gyvenusi 127 Thames St., Brooklyne, mirė gruodžio 14, laidojama gruodžio 18 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios. Paliko tris dukteris, vyrą. Ji buvo tėvo Petro Baniūno, OFM, teta.

Pranciška Gajauskienė 65 m. gyvenusi, 1225 Darby Rd. East, Wantagh, L. I., mirė gruodžio 15, laidojama gruodžio 19 d. iš Angelių Karalienės par. bažnyčios šv. Jono kapinėse. Mišios 10 val. Pašarvota Salinskių laidojimo koplyčioje. Paliko duklę Ona James, sūnus Al, vienas anūkas ir sesuo Rožė Usėnienė.

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE

New Jersey valstybės veteranų tarnybos direktorius p. Salvatore Bontempo yra pakvietęs "Lietuvos atsiminimų" radijo "Rūtos" ansamblių, taip pat Newarko lietuvių karo veteranus dalyvauti televizijos programoje Kūčių dieną, gruodžio 24, 11 val. ryto, iš 13 kanalo (WATV stotis).

Programos ruošai vadovauja Jokūbas J. Stukas. Lietuviškus kalėdinius valgius paruoš ir apie jų reikšmę bei papročius pasakos veteranų moterų skyriaus atstovės Ona Gudienė ir Agnes Borey - Boreikienė. "Rūtos" ansamblio lietuviškų giesmių koncertui vadovaus dirig. p. Alg. Kačanauskas.

NEWARK, N. J.

Kreipimasis į jaunimą

Jau eilė metų, kaip "Rūtos" ansamblis, puoselėdamas lietuvišką dainą ir šokį, palaiko lietuvių New Jersey apylinkėje ir atstovauja lietuviškąjį meną tarp svetimtaučių. Pradedama ši sezoną, "Rūtos" ansamblio vadovybė kreipiasi į visus dainos bei tautinių šokių mėgėjus, kviesdama stoti į ansamblių. Nauji nariai primami repetičių metu: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 val. vakaro šv. Jurgio d-jos salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J.

Prašome taip pat ir visus vyresniusius, tėvus, raginti savo jaunuosius stoti į ansamblių paremti tą gražų tautinį kultūrinį darbą, kur jūsų jauniejai tuo pačiu turės progos bendrauti ir susipažinti su lietuviškuoju jaunimu ir čia iš-

WADSWORTH, Ohio, yra paprotys, kad prieš Kalėdas vieną dieną savo žmonom ir sužadėtinėm dovanas perka tik vyrai. Neklusnios moterys "sodinamos į kalėjimą".

LINDEN, NEW JERSEY

Moterų Sąjungos, 53 kuopos, vakaras įvykęs lapkričio 25, praėjo labai gražiai. Svečių tiek daug buvo, kad jau nebuvo likusios nei vienos vietos tuščios.

K. Sukienė, kuopos pirm. pasveikinusi susirinkusius, pakvietė kun. J. Pragulbicą atkalbėti maldą. M. Lelešienė pasveikino dalyvius anglų kalba. Sekė skani vakarienė, puikiai pagaminta patyrusių šeiminkių Atutienės ir Sebecienės, kurioms talkininkavo kuopos narės.

Prie garbės stalo sedėjo virš dvidešimt viešnių iš Newarko ir Elizabetho. Prie atskiro stalo buvo susėdę New Yorko — New Jersey apskričių ir Lindeno vyčiai. Po šios vakarienės sekė meninė programa. Kuopos choras buvo sutiktas karštu plojimu. Gražiai išpildė trims balsams harmonizuotas dainas, kaip

JUOZO IR ONOS GINKŲ IR SŪNAUS KRAUTUVĖ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ SVENTĖMS

Eglutei — elektrinių lempučių, vietinių bei importuotų; įvairiausių papuošalų.

Sveikinimui — didžiausias pasirinkimas meniškų gaminių; labai gražių importuotų didesnių bei mažesnių dėžučių su muzika ar be muzikos; tinkamiausia dovana kiekvienam. Geriausių parkerių, žaislų, lėlių, gyvuliukų ir daug kitų vertingų daiktų.

Saldainių — vietinių ir importuotų geriausios rūšies, įvairių firmų gražiose dėžėse. "Rūtos" dovaninės 2 sv. dėžėse; vyšnios su romu, maišytos, svarinės ir po pusę svaro, šokoladas. "Laimutė", šveicariško šokolado. Petrausko iš Chicago įvairių rūšių, įvyniotos į popieriukus; didelės, karvutės, vyšnia, vaisinės ir kit.

Užikite ir pasižiūrėkite; viskas jau paruošta ir išstatyta pasirinkimui.

Krautuvių atvira kasdien. Baltimorėje tokius pat atvirukus gausite ir Rūtos saldainius pas Paul Schafer, 117 N. Eutaw St. ir 4411-13 Kenwood Ave.

Juozas ir Ona Ginkai ir Sūnus
495 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV 4-9293.

mokti lietuviškų dainų bei tautinių šokių.

"Rūtos" ansamblio direktorius ir vadovybė

KALĖDINIAI ATVIRUKAI

- Religiniais ir tautiniais motyvais
- Penkių skirtingų piešinių
- Skoningai paruošti dail. B. Gelvilienės

Gaunami Ateities administracijoje, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. ir pas platintojus.

Kaina: 20 atviručių 2 dol. Užsakant didesnę kiekį duodama nuolaida.

BOSTONO ŽINIOS

BOSTON, M855.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME

251 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. Andrew 8-2590

Įvedė maldą

Bostono arkivyskupas visose arkivyskupijos bažnyčiose įvedė maldą, kuri turi būti kalbama visais sekmadieniais po maldų už parapijos mirusius.

Aukos parapijai

Ona Sangailienė testamentu šv. Petro parapijai paliko 500 dol. Jos brolis ir jų šeimos advokatas Jankauskas-Young gruodžio 10 palikimą perdavė parapijos klebonui.

A. A. Juozo Naujoko atminčiai šeima parapijos bažnyčiai paaukojo naują baltos spalvos arnotą.

Priėmė naujas narės

Gruodžio 8 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje įvyko parapijos Sodaliųjų pamaldos ir naujų narių įrašymas. Šiais metais Sodalicijon įstojo 12 naujų narių. Po pamaldų įvyko jų susirinkimas salėje po bažnyčia, kurio metu jos pasikeitė Kalėdinėmis dovanomis, apdovanojo parapijos kunigus ir Kalėdų proga paskyrė aukas: seselių koplyčios statybai Brocktone 158 dol. Bostono seselėms skalbiama mašina nupirkti 35 dol., Kalėdiniais saldainiams parapijos mokyklos vaikams 25 dol. ir 100 dol. šilto vandens įrengimui salėje po bažnyčia.

Iškiepijo nuo polio

Gruodžio 11 d. visiems vaikams, kurie lanko parapijinę mokyklą prie parapijos bažnyčios buvo suteiktas trečiasis iškiepijimas nuo polio ligos. Skiepus priėmė apie 300 vaikų.

Baltic Florist

gėlių bei dovanų krautuvių savininkai Steponas ir Valentina Minkai kviečia užteiti į jų krautuvių, kur rasite didelį ir įvairų pasirinkimą lietuviško meno dovanų, gintaro, audinių, plokštelių, odinių dovanų, knygų, lietuviškų saldainių ir sveikinimo atviručių. Turi ir puikių iš Vokietijos importuotų kristalinių dovanų ir amerikoniškų dovanų. Krautuvių adresas: 502 E. Broadway, arti kampo G St. So. Bostone. Yra šviežių puikų skintų gėlių, ir kalėdinių vazonų.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway
So. Boston 27, Mass.

NEW YORK

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuvas. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. VIrginia 7-4499

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS

231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNISKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

William J. Drake- Dragūnas

LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

MOTERŲ VIENYBĖ

maloniai kviečia visus atsilankyti į tradicinį

Naujųjų 1957 Metų SUTIKIMĄ

kuris įvyks

PIERRE POINT HOTEL

55 Pierre Point Street, Brooklyn, N. Y.

su vakariene ir vaišėm

Sokių pradžia 9:30 val. Vakarienės pradžia 10 val.
Bilietų kaina 10 dol. asmeniui

Privažiavimas: BMT linija Court St.; IRT—Clark St.
Parengimo pe'nas skiriamas labdarybės tikslams.

MOTERŲ VIENYBĖ

